

**Aktualne doniesienia z zakresu leczenia
zespołu stopy cukrzycowej**

**Rola zakażenia w zespole
stopy cukrzycowej**

**Wyniki polskiej obserwacji zastosowania
nowych opatrunków chirurgicznych**

Wydawnictwo rekomendowane przez:

PÓLSKIE TOWARZYSTWO
LECZENIA RAN

Otwórz się na możliwości™

Spis treści

Aktualne doniesienia z zakresu leczenia zespołu stopy cukrzycowej	5
Rola zakażenia w zespole stopy cukrzycowej (ZSC)	9
Studia przypadków pielęgniarstkich.....	11
Wyniki polskiej obserwacji zastosowania nowych opatrunków chirurgicznych	13
Pielęgnacja skóry w cukrzycy	17
Dokładnie umyją, skutecznie nawilżą.....	20
Specjalistyczne Centra Leczenia Ran	22
Apteki patronackie	26
100% ConvaTec	28
Zakupy opatrunków przez internet.....	29
Podróże po dyżurze – Wszystkie drogi prowadzą do... Rzymu.....	30
Jadło ≠ sadło – Tagliatelle z kurczakiem w sosie pesto	31

INFORANEK PROFESJONALNIE O RANACH DLA SPECJALISTÓW
Nr 4(10), 2010 ISSN: 2080-9131 • KWARTALNIK

Bezpłatny magazyn.

Ukazuje się co 3 miesiące od marca 2008 r.

Redaktor naczelny:

Patryk Martynus

Adres redakcji:

ConvaTec Polska Sp. z o.o.

Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa

Prenumerata:

Bezpłatną prenumeratę można zamawiać,
pobierając kupon prenumeratę ze strony www.mojarana.pl
lub dzwoniąc pod bezpłatny numer infolinii 800 120 093

Wydawca:

ConvaTec Polska Sp. z o.o.

Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa

tel. (22) 579 66 50, faks (22) 579 66 44

© 2010 Copyright by ConvaTec Polska Sp. z o.o.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tego kwartalnika
nie może być kopiowana ani odtwarzana w jakiegokolwiek formie
i przy użyciu jakichkolwiek środków bez pisemnej zgody Wydawcy.

bezpłatna infolinia: 800 120 093

e-mail: dzial.pomocy@convatec.pl

www.convatec.pl lub www.mojarana.pl

Słowo przewodnie

Droży Czytelnicy,

Z nieukrywaną radością pragniemy poinformować o fakcie ukazania się dziesiątego, poniekąd jubileuszowego wydania kwartalnika Inforanek, które właśnie trzymają Państwo w dłoniach. Jak to zwykle bywa przy okazji różnych rodzajów jubileuszów, warto spojrzeć wstecz i podzielić się kilkoma przemyśleniami. Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim Czytelnikom za tak duże, wciąż rosnące zainteresowanie naszym wydawnictwem. Na przestrzeni minionych dwóch i pół roku istotnie zwiększyliśmy nakład kwartalnika z początkowych 2 tysięcy i „jedyne” jak się teraz okazuje 16 stron informacji do 9 tysięcy egzemplarzy i 36 stron ostatniego wydania. Blisko 5 tysięcy Czytelników to osoby, które zdecydowały się na bezpłatną prenumeratę Inforanka, przez co otrzymują go regularnie na wskazany adres, bez konieczności oczekiwania na dostarczenie przez przedstawicieli naszej firmy. Magazyn ma stałe, szanowane i poważane przez środowisko grono autorów publikujących artykuły oraz rekomendację Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran. Wartość merytoryczną oraz marketingową doceniły również inne Firmy oferujące produkty wspierające skomplikowane procesy leczenia ran. Wszystkim, którzy w jakikolwiek, choćby najmniejszy sposób przyczynili się do tego sukcesu, pragnę raz jeszcze serdecznie podziękować. A przyszłość...

Można przypuszczać, że będzie jeszcze bardziej interesująca czy inspirująca w każdym znaczeniu tych słów. Mam tu na myśli bliskie, od ponad 11 lat oczekiwane zmiany na listach refundacyjnych w zakresie opatrunków specjalistycznych. Prawdopodobnie z różnych źródeł do wielu z Państwa dotarła już informacja, że **16 grudnia 2010 roku ukażą się znowelizowane listy refundacyjne**. Zmiany te to efekt wielu lat starań o umieszczenie w tych wykazach kolejnych opatrunków. Nowe zestawienia obejmują w sumie 109 różnych opatrunków, z czego aż 36 to opatrunki ConvaTec. Jest to z pewnością krok naprzód w procesie podnoszenia standardów leczenia ran w Polsce, który umożliwi pacjentom lepszy dostęp do naszych produktów. Chciałbym zwrócić Państwa uwagę na to, że ciesząc się tak dużym Państwa zaufaniem oraz uznaniem w leczeniu ran zakażonych lub zagrożonych infekcją **chlanny opatrunek w technologii Hydrofiber® ze srebrem jonowym – AQUACEL® Ag od grudnia dostępny będzie z 50% limitem refundacji**. W nowych listach ujęte również będą wszystkie z **10 rozmiarów opatrunku nowej generacji Versiva® XC®, Granuflex® Signal w profilowanych rozmiarach na kość krzyżową i piętę oraz Granuflex® Pasta czy GranuGel®**. Nowa lista refundacyjna wychodzi naprzeciw potrzebom pacjentów i jest świadectwem wzrastającej świadomości na temat nowoczesnego podejścia do leczenia ran przewlekłych, choć zaproponowane przez MZ limity, trzeba jasno powiedzieć, to dopiero pierwszy krok w istotnej obniżce cen dla Pacjentów.

Powracając do naszego jubileuszowego wydania Inforanka, którego tematem przewodnim są owróżdzenia w ZSC, polecam lekturę artykułu Pani dr Anny Korzon-Burakowskiej, ciekawe studia przypadków pielęgniarstkich, artykuł traktujący o roli zakażenia w procesie leczenia ZCS. Ponadto chciałbym podzielić się z Państwem wynikami polskiej obserwacji zastosowania nowych opatrunków chirurgicznych, które miały miejsce w dziewięciu placówkach na terenie kraju.

„Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” – to podróż do kolejnego cudownego miejsca godnego polecenia – w części luźnej magazynu. Z kolei „Kulinarne inspiracje” to od poprzednich wydań domena pracowników naszej firmy. Tym razem przyjrzymy się kulinarnym fascynacjom północno-wschodniej części Polski, choć prezentowany przepis z pewnością ma korzenie w zupełnie innym miejscu globu.

Wzorem wcześniejszych edycji publikujemy również aktualną listę placówek uczestniczących w programie SCLR (Specjalistyczne Centra Leczenia Ran) oraz aptek patronackich.

Ponownie polecamy Państwa uwadze wirtualny serwis www.mojarana.pl, który zmienił swoje oblicze, stając się zdecydowanie bardziej dogodny do nawigacji. Poczynione zmiany w istotny sposób wpłynęły na ilość odwiedzin i zainteresowanie tym wirtualnym serwisem. Zachęcamy do regularnego odwiedzania tej strony, choćby ze względu na aktualizowane doniesienia naukowe czy prezentację nowej oferty naszej firmy.

Wszelkie uwagi czy komentarze odnośnie magazynu mogą Państwo przesyłać mailem na adres patryk.martynus@convatec.com lub w sposób tradycyjny, pocztą na adres redakcji.

Życzę interesującej lektury.
Patryk Martynus

Szanowni Państwo,

Co 30 sekund dochodzi na świecie do amputacji kończyny dolnej z powodu cukrzycy. Ta niedawno opublikowana wiadomość jest porażająca. Czy reagujemy na nią w podobny sposób zarówno w Polsce, jak i na świecie?

Świat, a zwłaszcza Stany Zjednoczone, Europa Zachodnia oraz Brazylia, organizuje nie tylko coroczne konferencje, zjazdy, osobne towarzystwa zajmujące się wczesnym rozpoznawaniem i leczeniem stopy cukrzycowej, ale i przeznaczają olbrzymie fundusze na tworzenie interdyscyplinarnych ośrodków, gdzie chorych ze stopą cukrzycową leczy się w sposób kompleksowy. W przypadku chorego ze stopą cukrzycową leczenie kompleksowe jak rzadko gdzie i kiedy ma ogromne znaczenie. Stąd do zespołów interdyscyplinarnych poza diabetologiem zaprasza się chirurgów naczyniowych, angiologów, radiologów interwencyjnych, lekarzy rodzinnych, a także nie mniej ważnych podiatrów, rehabilitantów, dietetyków i nawet szweców. Osobną i ogromną rolę odgrywają pielęgniarki, których zadanie to nie tylko właściwa pielęgnacja, ale i postępowanie z raną w ramach koncepcji T.I.M.E. Dodatkowa rola pielęgniarek to edukacja chorych na cukrzycę, wskazywanie im wszelkich zagrożeń i możliwości powstania stopy cukrzycowej oraz prowadzenie profilaktyki przeciwcukrzycowej. Zakończony niedawno zjazd naczyniowy w Nowym Jorku poświęcił stopie cukrzycowej niejedną sesję, a nowe techniki wewnątrznaczyniowego poszerzania zwężonych lub otwierania zamkniętych tętnic na stopie wywołały na słuchaczach niesamowite wrażenie. Świat wchodzi w nową erę leczenia stopy cukrzycowej, zwłaszcza jej postaci naczyniowej. Nie czeka się już na powstanie owrzodzenia, martwicy lub zgorzeli stopy. Zaleca się wcześniejszą diagnostykę naczyniową i jeśli tylko jest to możliwe, przeprowadza się angioplastykę naczyń tętniczych stopy, tzw. balonowanie. Powstała w USA nowa teoria „Toe and Flow” (paluch i przepływ), mówiąca o współpracy podiatrów i chirurgów naczyniowych celem jak najszybszego najpierw rozpoznania zaburzeń dopływu krwi do palców stopy cukrzycowej, a później jak najszybszej rewaskularyzacji umożliwiającej uniknięcie owrzodzenia lub martwicy palców stopy.

Tak dzieje się już w pobliskich krajach (Włochy, Niemcy). A u nas w Polsce? No cóż, można powiedzieć, że zaczynamy starać się te wzorce powoli wprowadzać. Oby jednak nie było tak, jak z autostradami na EURO 2012 r – miały być, a będą przede wszystkim obwodnice miast, jak donosi codzienna prasa. Aczkolwiek pojawiają się pierwsze jaskółki zwiastujące dobrą współpracą poradni diabetologicznych z ośrodkami naczyniowymi. To początek dobry, pomimo braku właściwego finansowania procedur przez NFZ oraz czasem braku po prostu właściwych procedur. W tym roku sukcesem naszego towarzystwa leczenia ran, PTLR, jest zauważenie przez Ministerstwo Zdrowia starań ostatnich trzech lat o wprowadzenie nowoczesnych opatrunków do leczenia ran przewlekłych. Nie wszystkie zaproponowane przez nas grupy tych opatrunków znalazły się w najnowszym projekcie rozporządzenia refundacji na przyszły rok. Cieszy jednak, że w końcu coś drgnęło i będziemy mogli zrobić choć mały krok w dobrym kierunku, a chorzy wreszcie uzyskali nadzieję na szybsze i skuteczniejsze efekty leczenia.

Zachęcam do przeczytania kolejnego numeru Inforanka, gdzie znajdziecie Państwo garść najnowszych informacji o właściwym postępowaniu w przypadku stopy cukrzycowej.
Miłej lektury,

prof. dr hab. med. Arkadiusz Jawień,
Prezes PTLR

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku redakcja „Inforanka” oraz pracownicy firmy ConvaTec życzą wszystkim Czytelnikom i ich rodzinom dużo zdrowia, komfortu pracy i codziennej pomyślności.

**Refundowany* chłonny opatrunek
antybakteryjny dostępny w aptekach**

AQUACEL® Ag
Opatrunek Hydrofiber® ze srebrem

Idealnie dopasowuje się, zabija bakterie**^{1, 2}

Nie wszystkie opatrunki ze srebrem są tak samo zbudowane

* Zgodnie z „Projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu chorób oraz wykazu leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te choroby są przepisywane bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub za częściową odpłatnością” z dnia 10.11.2010

** Jak wykazano w testach *in vitro*

Piśmiennictwo

1. Jones S, Bowler PG, Walker M. Antimicrobial activity of silver-containing dressings is influenced by dressing conformability with a wound surface. *WOUNDS*. 2005;17(9):263-270.
2. Jones SA, Bowler PG, Walker M, Parsons D. Controlling wound bioburden with a novel silver-containing Hydrofiber dressing. *Wound Repair Regen*. 2004;12(3):288-294.

ConvaTec Polska Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa,
tel. (22) 579 66 50, faks (22) 579 66 44, bezpłatna infolinia: 800 120 093,
e-mail: dzial.pomocy@convatec.pl, www.convatec.pl lub www.mojarana.pl,
®/TM oznaczają zarejestrowane znaki towarowe ConvaTec Inc. Prawa autorskie – © 2010 ConvaTec Inc.

Aktualne doniesienia z zakresu leczenia zespołu stopy cukrzycowej

dr n. med. Anna Korzon-Burakowska

Cukrzyca zajmuje w skali wielkości obciążenia ekonomicznego społeczeństw drugie miejsce, zaraz po chorobie niedokrwiennej serca.

Epidemiologia ZSC w Polsce – skala problemu

Choroba ta ma ogromny wpływ na generowanie kosztów w systemie usług zdrowotnych, pochłaniając co najmniej 5-10% całkowitego budżetu ochrony zdrowia. Głównym składnikiem kosztów bezpośrednich, który determinuje znaczną ich część, są koszty hospitalizacji. Najczęstszą zaś przyczyną hospitalizacji jest zespół stopy cukrzycowej. Do obrazu tego powikłania należą owrzodzenia stóp powstające na podłożu neuropatii czuciowo-ruchowej, często z towarzyszącym niedokrwieniem. Zgodnie z danymi z literatury dotyczą one co najmniej 15% chorych na cukrzycę, a częstość występowania owrzodzeń sięga 7,25% rocznie u pacjentów z neuropatią¹. Jak pokazują dane statystyczne w USA, około połowa chorych, u których dokonano amputacji, umiera w ciągu pięciu lat, a śmiertelność chorych z powikłaniami w zakresie kończyn dolnych może być porównywana ze śmiertelnością obserwowaną w wielu nowotworach^{2,3}. Ryzyko utraty kończyny przez chorego na cukrzycę jest 15-40 razy wyższe niż w ogólnej populacji⁴.

Jak podaje rzecznik Narodowego Funduszu Zdrowia (portal abbott-diabetes-care.pl), amputacje z powodu cukrzycy (rozpoznanie E10-E14) stanowią 36,1% wszystkich amputacji. W wielu wypadkach amputacji można by uniknąć, gdyby chorzy kwalifikowani do grupy ryzyka rozwoju owrzodzenia byli właściwie prowadzeni i podlegali

ciągłemu procesowi edukacji w zakresie prewencji owrzodzeń, a pacjenci, u których doszło już do powstania ran i którzy z tego powodu znaleźli się w grupie podwyższonego ryzyka amputacji kończyny, byli w prawidłowy sposób leczeni.

Jeżeli liczba amputacji w Polsce przewyższa wskaźniki w innych krajach, to przyczyn takiego stanu rzeczy należy szukać w zbyt szybkiej rezygnacji lekarzy z walki o uratowanie kończyny.

Stop amputacjom – wyzwania dla specjalistów, konieczność holistycznego podejścia w opiece nad pacjentem z ZSC. Warto zaznaczyć, że w 85% amputacjom można zapobiec, ale tylko wówczas, jeśli stworzone zostaną odpowiednie warunki profilaktyki i leczenia realizowanego w modelu zespołowym. Wbrew pozorom nie jest to skomplikowane. Wyrównanie poziomu cukru, odpowiedni dobór obuwia, zabiegi podiatryczne oraz edukacja znacznie zmniejszają ryzyko zachorowania na ZSC. Trzeba jednak pamiętać, że leczenie zespołu stopy cukrzycowej zawsze wymaga współdziałania lekarzy wielu specjalności, z których każdy rozumie specyfikę tego schorzenia oraz zna jego patogenezę⁵. Potrzeba ta wynika z odmienności przebiegu procesu gojenia ran u pacjentów z cukrzycą. W tej grupie progresja zmian może następować bardzo szybko, a obraz kliniczny nie zawsze jest jednoznaczny (przykładowo brak wzrostu parametrów stanu zapalnego nawet przy nasilonej infekcji, nie zawsze miarodajne informacje od samego

pacjenta – z uwagi na występującą neuropatię). Leczenie rany stopy u chorego na cukrzycę polega na właściwym jej przygotowaniu do procesu gojenia. Postępowanie to obejmuje regularne oczyszczanie z martwych i zainfekowanych tkanek, najczęściej za pomocą skalpela, właściwe zaopatrzenie rany, odciążenie chorej kończyny oraz zapewnienie jej właściwego ukrwienia, jak również intensywne leczenie zakażenia. Jak wykazano, regularne **oczyszczanie** raz w tygodniu wiąże się z szybszym gojeniem⁶. Istotną rolę w procesie leczenia odgrywają odpowiednio stosowane opatrunki. Dobór właściwego opatrunku, który będzie odpowiadał na reakcję zapalną, niwelował ryzyko zakażenia krzyżowego czy walczył z infekcją rany, idealnie dopasowując się do dna rany i nie pozostawiając wolnych przestrzeni, w których może dojść do namnażania się bakterii, jest bardzo ważny. Tradycyjne opatrunki z gazy z dodatkiem środków odkażających oraz soli fizjologicznej nie zapewniają odpowiedniego dla procesu gojenia środowiska w ranie oraz mogą powodować (podczas zmiany opatrunku) nieselektywną destrukcję tkanek⁷. Opatrunki z kwasem hialuronowym były stosowane w leczeniu zespołu stopy cukrzycowej – mogą one wspomagać gojenie poprzez nasilenie migracji keranocytów⁸. Opatrunki alginianowe z kolei sprzyjają aktywacji makrofagów w ranach przewlekłych, a będąca ich skutkiem reakcja prozapalna sprzyja tworzeniu ziarniny⁹. Nie mają jednak istotnego działania przeciwbakteryjnego. W pracy K. Cutinga udowodniono, że opatrunek hydrowłóknisty z dodatkiem srebra jonowego jest skutecznym środkiem antybakteryjnym działającym na szerokie spektrum drobnoustrojów występujących w ranie. Złotym standardem w leczeniu ZSC **odciążenia** kończyny są opatrunki gipsowe –TCC

(Total Contact Cast) – jak wykazują badania kliniczne, sprzyjają one szybkiemu gojeniu się owrzodzeń neuropatycznych¹⁰.

Zapewnienie właściwego ukrwienia kończyny jest niezbędnym warunkiem gojenia. U wielu chorych na cukrzycę stwierdza się cechy niedokrwienia kończyn dolnych – konieczne jest wykonanie zabiegu pomostowania naczyniowego lub angioplastyki¹¹.

Zabiegi chirurgiczne u chorych z zespołem stopy cukrzycowej wykonywane są ze wskazań nagłych (resekcje kości, małe amputacje), w celu opanowania infekcji zagrażającej utratę kończyny lub rozwojem posocznicy, albo też robione są planowo – wykonywana jest wówczas korekta kształtu stopy, której celem jest profilaktyka powstawania owrzodzeń (deformacje stopy skutkują zwiększeniem ryzyka powstania rany, najczęściej na skutek urazu w obuwiu, ale również jako wyraz nieprawidłowego rozkładu sił nacisku na podeszwie stopy)¹². Dobór odpowiedniego obuwia, które nie będzie sprzyjało powstawaniu ran, wymaga współpracy znającego zagadnienie pracownika zakładów ortopedycznych. Dla właściwej kwalifikacji do ewentualnej interwencji chirurgicznej konieczna jest prawidłowa **ocena radiologiczna**. Jest ona również niezbędna w wielu wypadkach w procesie diagnostyki zapalenia kości, a także artropatii Charcota.

Wykonanie, a przede wszystkim w wielu wypadkach niezbędna pomoc w interpretacji wykonanego badania mikrobiologicznego u pacjenta z infekcją owrzodzenia stopy wymaga opinii **doświadczonego mikrobiologa**.

Skuteczne leczenie zespołu stopy cukrzycowej wymaga współdziałania wielu specjalistów w ramach zintegrowanej opieki, a przede wszystkim szybkiego dostępu chorych do gabinetów stopy cukrzycowej. Żaden specjalista, choćby najbardziej doświadczony, nie odniesie sukcesu, samodzielnie lecząc chorego z tym powikłaniem.

Rola zakażenia w ZSC i możliwość jego kontroli za pomocą opatrunku antybakteryjnego ze srebrem jonowym (wpływ budowy opatrunku na korzyści kliniczne; praca K. Cutting i wspólnicy)

Jak wspomniano wyżej, najważniejszym i najtragiczniejszym skutkiem zespołu stopy cukrzycowej jest amputacja kończyny. W około 60% przypadków amputacja jest poprzedzona infekcją wiktającą owrzodzenie stopy¹³. Częstość występowania infekcji w przebiegu owrzodzeń (łącznie z zapaleniem kości) ocenia się na około 36/1000 chorych na cukrzycę w ciągu roku¹⁴. Mikrobiologia zakażeń w przebiegu zespołu stopy cukrzycowej jest bardzo zróżnicowana i obejmuje zarówno bakterie gram dodatnie, gram ujemne, jak również beztlenowce. Najczęściej izolowanym i najbardziej wirulentnym patogenem w przypadkach owrzodzeń stóp u chorych na cukrzycę jest *Staphylococcus aureus*. Do istotnych bakterii należą również paciorkowce. Poważne i ciężkie infekcje z reguły wywołane są przez florę mieszaną obejmującą również bakterie gram ujemne i beztlenowce¹⁵. Coraz częściej z ran stóp u chorych na cukrzycę hodowane są bakterie oporne – MRSA i VRE. Leczenie zakażeń wymaga ogólnoustrojowej antybiotykoterapii oraz właściwego postępowania miejscowego. Jak wykazano ostatnio, nowoczesne opatrunki typu Hydrofiber® oprócz wchłaniania dużej ilości wysięku mają zdolność sekwestrowania bakterii¹⁶, co może przyczyniać się do zmniejszenia ilości patogenów odpowiedzialnych za infekcję, nie wywołując zjawiska oporności, a także – jak wykazują badania eksperymentalne – mogą modulować reakcję zapalną. Budowa opatrunku zapewniająca wysokie właściwości chłonne zapobiega maceracji skóry wokół rany. Wzbogacenie takiego opatrunku o jony srebra powoduje, że ma on dodatkowo właściwości bakteriobójcze – również w stosunku do bakterii wieloopornych, takich jak MRSA i VRE¹⁷.

Obserwacje te wymagają dalszych badań, prowadzonych w szczególności u chorych na cukrzycę, gdzie zapotrzebowanie na takie opatrunki jest bardzo wysokie.

Główne kierunki, wyzwania i rekomendacje dla zespołów specjalistów

Z uwagi na dużą częstość występowania owrzodzeń stóp oraz będących ich konsekwencją amputacji kończyn w populacji chorych na cukrzycę opieka nad tymi pacjentami musi być właściwie zorganizowana i powinna cechować się wysokim standardem. Należy dążyć do tworzenia wielospecjalistycznych zespołów współdziałających ze sobą w ramach gabinetów stopy cukrzycowej, które powinny być tworzone w oparciu o ośrodki diabetologiczne, ponieważ zazwyczaj koordynatorem działań takiego zespołu specjalistów jest diabetolog. Wbrew powszechnemu mniemaniu, jeśli postępowanie jest wdrożone odpowiednio wcześniej, nie jest ono skomplikowane – zwłaszcza w przypadku owrzodzeń neuropatycznych – odciążenie kończyny, antybiotykoterapia (jeśli współistnieją cechy infekcji), regularne oczyszczanie oraz odpowiednia pielęgnacja rany z uwzględnieniem nowoczesnych opatrunków w wielu wypadkach prowadzi do zagojenia. Jednym z bardzo ważnych czynników warunkujących skuteczność terapii jest łatwy dostęp do gabinetów, ponieważ w wielu wypadkach czas decyduje o uratowaniu kończyny. Z tego faktu wynika też konieczność kształcenia pracowników opieki zdrowotnej niebędących członkami zespołów wielospecjalistycznych, tak aby wiedzieli jak i gdzie kierować pacjentów z owrzodzeniami stóp. Informacje te można odnaleźć w internecie, np. pod adresem www.mojarana.pl. Zespół leczący nie musi być jednocześnie obecny przy chorym – konieczne jest jednak, aby działał w porozumieniu ze sobą oraz w oparciu o znajomość odrębności i specyfiki leczenia ran u chorych na cukrzycę. Jak pokazują analizy – np. w Szwecji¹⁸ – od czasu zorganizowania w tym kraju sieci poradni stopy cukrzycowej liczba amputacji zmniejszyła się o około 60%. Badania wskazują również na korzystny wpływ edukacji chorych z grupy ryzyka rozwoju owrzodzeń¹⁹. Jeśli wprowadzone zostaną dobre programy prewencji oraz terapii w ramach sieci szeroko dostępnych wielo-

specjalistycznych gabinetów stopy cukrzycowej, istotna redukcja liczby amputacji jest możliwa.

Piśmiennictwo:

- 1 Lipsky BA, Pecoraro RE, Wheat JL. The diabetic foot: soft tissue and bone infection. *Infect Dis. Clin. North Am* 1990; 4:409-432.
- 2 American cancer Society. Cancer Facts and Figures. Atlanta: American Cancer Society 2000.
- 3 Kulkarni J, Pande S, Morris J. Survival rates in dysvascular Lower limb amputees. *Int J Surg* 2006; 4:217-221.
- 4 Pecoraro RE, Reiber G, Burgess EM. Pathways to diabetic foot amputations. Basis for prevention. *Diabetes Care* 1990; 13:513-521.
- 5 Meltzer DD, Pels S, Payne WG, Mannari RJ, Ochs D, Forbes-Kearns J, et al. Decreasing amputation rates in patients with diabetes mellitus. An outcome study. *J Am Podiatr Med. Assoc* 2002; 92:425-28.
- 6 Steed DL, Donohoe D, Webster MW, Lindsley L. Effect of extensive debridement and treatment on the healing of diabetic foot ulcers. Diabetic Ulcer Study Group. *J Am Coll Surg* 1996; 183:61-4.
- 7 Rathur HM, Boulton AJ. The diabetic foot. *Clin Dermatol* 2007; 25:109-20.
- 8 Vazquez JR, Short B, Findlow AH, Nixon BP, Boulton AJ, Armstrong DG. Outcomes of hyaluronan therapy in diabetic foot wounds. *Diabetes Res Clin Pract* 2003; 59:123-27.
- 9 Donaghue VM, Chrzan JS, Rosenblum BI, Giurini JM, Habersham GM, Veves A. Evaluation of a collagen-alginate wound dressing in the management of diabetic foot ulcers. *Adv Wound Care* 1998; 11:114-19.
- 10 Armstrong DG, Nguyen HC, Lavery LA, van Schie CH, Boulton AJ, Harkless LB. Off-loading the diabetic foot wound: a randomized clinical trial. *Diabetes Care* 2001; 24:1019-22.
- 11 Cavanagh PR, Lipsky BA, et al. Treatment for diabetic foot ulcers. *Lancet*, 2005; 366(9498):1725-35.
- 12 Tyrrell W. Orthotic intervention in patients with diabetic foot ulceration. *J Wound Care* 1999; 8:530-32.
- 13 Eneroth M, Apelqvist J, Stenstrom A. Clinical characteristics and outcome in 223 diabetic patients with deep foot infections. *Foot Ankle Int* 1997; 18:716-722.
- 14 Lavery A, Armstrong GD, Wunderlich RP. Diabetic foot syndrome: evaluating the prevalence and incidence of foot pathology in Mexican Americans and non-Hispanic whites from a diabetes disease management cohort. *Diabetes Care* 2003; 26:1435-1438.
- 15 The Diabetic Foot Proceedings of the Fourth International Symposium on the Diabetic Foot 22-24 May 2003 Noordwijkerhout, The Netherlands *Diab Metab Res Rev* 2004; 20 S1-S96.
- 16 Newman GR, Hobot JA, Walker M, Bowler PG. Visualisation of bacterial sequestration and bactericidal activity within hydrating hydrofiber dressing *Biomaterials* 2005; 27:1129-1139.
- 17 White RJ, Cutting KF. Exploring the effects of silver in wound management- what is optimal. *Wounds* 2006; 18:307-314.
- 18 Apelqvist, Larsson *Diabetes Metab Res Rev* 2000; 16: suppl. 1, 23-27.
- 19 Malone JM, Snyder M, et al. Prevention of amputation by diabetic education. *Am J Surg*, 1989; 158:520-3.

reklama

Nowe Centrum Leczenia Ran w Warszawie

W pierwszym kwartale 2011 r. w Warszawie rozpocznie działalność nowe Centrum Leczenia Ran wraz z Poradnią Stomijną. Zlokalizowane jest w centrum, vis-à-vis sklepu medycznego „Medica Humana” przy ul. Krochmalnej 32a. Osoby z ranami mogą uzyskać tam specjalistyczną pomoc medyczną. W Centrum Leczenia Ran zatrudnieni są wykwalifikowani specjaliści (chirurdzy, pielęgniarki).

Centrum Leczenia Ran „KROCHMALNA 32”,

ul. Krochmalna 32a, 00-864 Warszawa, tel. (22) 890 03 00, faks (22) 890 02 99

reklama

higiena szpitalna od stóp do głów!

mycie pacjentów bez użycia wody

- bez konieczności zwilżania, splukiwania i wycierania
- czepki do bezwodnego mycia głowy
- rękawiczki do bezwodnego mycia ciała
- antybakteryjne ściereczki do bezwodnego mycia ciała

czystość i bezpieczeństwo pacjentów i personelu

- szczelnie zamykane, jednorazowe torby z wkładką absorpcyjną na wydzieliny
- wkładki do basenów
- jednorazowa kaczka męska
- torba na wymiociny

elmiko medical sp. z o.o.

ul. Jeżewskiego 5c/7, 02-796 Warszawa
tel. 022 644 37 37, fax 022 644 37 27
elmiko@elmiko.pl www.elmiko.pl

Versiva® XC™
Opatrunek nowej generacji

**Opatrunek
refundowany***

**OCEKIJ
WIĘCEJ...**

... gdy leczysz opatrunkiem Versiva® XC™

- Owrzodzenia goleni
- Zespół stopy cukrzycowej
- Odleżyny
- Miejsca po pobraniu skóry do przeszczepu

Opatrunek Versiva® XC™ zmienia rany

Dzięki natychmiastowemu efektowi żelowania technologii Hydrofiber® wysięk jest wchłaniany i zamykany w strukturach włókien opatrunku¹, bakterie są wychwytywane i blokowane oraz zapewnione jest optymalne wilgotne środowisko gojenia rany, dzięki czemu proces leczenia rozpoczyna się natychmiast.

Opatrunek Versiva® XC™ – oczekuj więcej

Więcej informacji na temat opatrunku Versiva® XC™ znajdą Państwo na www.mojarana.pl/versiva

Piśmiennictwo:

1. Walker M, Hobot JA, Newman GR, Bowler PG. Scanning electron microscopic examination of bacterial immobilization in a carboxymethyl cellulose (AQUACEL®) and alginate dressings. Biomaterials 2003; 24: 883-890.

* Zgodnie z „Projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu chorób oraz wykazu leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te choroby są przepisywane bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub za częściową odpłatnością” z dnia 10.11.2010

ConvaTec Polska Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa,
tel. (22) 579 66 50, faks (22) 579 66 44, bezpłatna infolinia: 800 120 093,
e-mail: dzial.pomocy@convatec.pl, www.convatec.pl lub www.mojarana.pl,
®/TM oznaczają zarejestrowane znaki towarowe ConvaTec Inc. Prawa autorskie – © 2010 ConvaTec Inc.

ConvaTec

Otwórz się na możliwości™

Rola zakażenia w zespole stopy cukrzycowej (ZSC)

mgr Małgorzata Budynek
Medical Educational Manager
ConvaTec

Zespół stopy cukrzycowej to gama zaburzeń dotyczących kończyn dolnych (zwłaszcza stopy), występujących u osób chorych na cukrzycę.

Jest on przewlekłym powikłaniem cukrzycy, następstwem stopniowych zmian postępujących w naczyniach i włóknach nerwowych cukrzyków, w efekcie długotrwałego i najczęściej źle kontrolowanego przebiegu choroby podstawowej. Często pojawia się tu także tzw. czynnik mechaniczny związany z deformacjami stopy, zaburzeniami chodu i zmianami w mięśniach oraz skórze. W przypadku ZSC mamy do czynienia ze złożonym problemem medycznym, socjologicznym i ekonomicznym. Owrzodzenia, deformacje stopy, jak i krańcowy efekt, jakim może być (i niestety często jest) amputacja kończyny, stanowią przyczynek do kalectwa i tragedii osoby tym dotkniętej oraz całego jej otoczenia.¹ Zakażenia w przebiegu ZSC stanowią istotny problem, gdyż cukrzyca zwiększa ryzyko infekcji.

Typowo za infekcję w przebiegu ZSC odpowiedzialna jest mikroflora wielobakteryjna.

Najczęściej izolowaną bakterią jest *Staphylococcus aureus*.⁴ Przy zastosowaniu dobrych technik mikrobiologicznych beztlonowce były izolowane z ponad 95% ran cukrzycowych. Najczęściej izolowane były *Peptostreptococcus*, *Bacteroides* oraz *Prevotella* spp. Wiele spośród bakterii izolowanych z ran przewlekłych ma zdolność tworzenia biofilmu bakteryjnego. Około 25% owrzodzeń cukrzycowych jest powikłanych zapaleniem kości, zdarzają się także bakterie.^{2,12} Kontrola zapalenia i infekcji musi być priorytetem, aby uniknąć ciężkiego uszkodzenia tkanek i amputacji.¹² National Amputee Statistical Database Annual Report z 2005 roku podaje, że

około 75% amputacji kończyn dolnych przeprowadzonych było z powodu zaburzeń w ukrwieniu. W tej grupie aż 42% to amputacje z powodu zespołu stopy cukrzycowej.¹⁰ Cechy amputowanych kończyn u cukrzyków to: 46% niedokrwienie, **59% infekcja**, 61% neuropatia, 81% nieprawidłowe gojenie się rany, 84% owrzodzenia, 55% gangrena, a 81% to poprzedzający niewielki uraz.¹² W wielu przypadkach po amputacji dochodzi do problemów w gojeniu się kikuta.⁵ Rzeczywisty współczynnik amputacji kończyn dla mieszkańców dawnego województwa krakowskiego wynosił: 23,4/100 000/rok (dane z roku 1996). Współczynnik ten był blisko 15-krotnie wyższy u chorych na cukrzycę niż u osób, u których nie wykryto tej choroby.⁷ Około 85-90% nieurazowych, niższych amputacji kończyn dolnych w krajach rozwiniętych jest przeprowadzana z powodu obwodowego niedokrwienia kończyn dolnych (peripheral vascular disease), z przeważającą liczbą amputacji z powodu infekcji będących następstwem owrzodzeń stopy cukrzycowej.¹⁰ Infekcje w przebiegu owrzodzeń w zespole stopy cukrzycowej są najczęstszą przyczyną hospitalizacji chorych na cukrzycę. Ich leczenie generuje olbrzymie koszty

Zdjęcie: Elaine Gibson, TVN East Kent University Hospitals NHS Trust, UK

Zdjęcie: Rachel Mathison, Stockport PCT, UK

również w Polsce.⁸ W badaniu przeprowadzonym w latach 2003-2004 przez konsorcjum Eurodiale (European Study Group on Diabetes and the Lower Extremity), w którym wzięło udział 14 ośrodków leczenia stopy cukrzycowej z 10 krajów, przeciętne koszty związane z leczeniem pacjentów z owrzodzeniami w przebiegu zespołu stopy cukrzycowej wyniosły: 7 722€ dla owrzodzeń wygojonych bez amputacji, 20 064€ dla pacjentów niewykazujących postępów w gojeniu przez 12 miesięcy, 25 222€ dla pacjentów, u których wykonano amputację.¹⁰ Około 60% amputacji u cukrzyków jest powiązanych z infekcją.^{10,12} Prawidłowe postępowanie w leczeniu miejscowym ran w przebiegu ZSC daje możliwość zmniejszenia tych tragicznych dla pacjentów następstw. Odpowiednimi opatrunkami mogącymi nam pomóc w miejscowym leczeniu (kontrolowaniu stanu mikrobiologicznego rany) ZSC są wyroby wykonane w technologii Hydrofiber®. Złuszczacz opatrunków AQUACEL® Ag, który dzięki właściwościom wchłaniania i sekwestracji wszystkich składników wysięku z rany oraz działaniu bakteriobójczemu wpływa bardzo korzystnie na środowisko gojenia się ran w przebiegu ZSC. AQUACEL® Ag skutecznie zmniejsza poziom zakażenia w ranach i poprzez swoje właściwości może również przyczynić się do zmniejszenia prawdopodobieństwa zakażenia krzyżowego w trakcie zmiany opatrunku.^{3,11} AQUACEL® Ag wykazał w badaniach

in vitro wysoką skuteczność w stosunku do modelowego biofilmu wytworzonego przez bakterie *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa* oraz grzyby *Candida albicans*.⁹ W prospektywnym, randomizowanym, kontrolowanym wieloośrodkowym badaniu porównującym AQUACEL® Ag z opatrunkiem z alginianu wapnia opublikowanym w 2007 r., przeprowadzonym na grupie 134 pacjentów z owrzodzeniem w przebiegu ZSC (o historii powyżej 8 tygodni): **AQUACEL® Ag efektywniej (dwukrotnie) niż alginiany zmniejszała ilość tkanki martwiczej, skracała czas gojenia, większa liczba ran została w pełni wyleczona lub wykazywała wyraźne tendencje do gojenia.** Wyniki uzyskane w tym badaniu sugerują zdaniem badaczy, że AQUACEL® Ag może odgrywać istotną rolę w opartym na doświadczeniach protokole pielęgnacji owrzodzeń cukrzycowych, powodując ważną poprawę gojenia się tego typu ran. Jude i współpracownicy uważają, że AQUACEL® Ag wykazuje synergię z antybiotykoterapią systemową w leczeniu ZSC, skracając w istotny spo-

sób czas potrzebny na oczyszczenie rany i jej zmniejszenie.⁶

Bibliografia:

1. Budynek M., Nowacki C.; Opatrywanie ran – wiedza i umiejętności; Mak-Med Lublin, 2008.
2. Bowler PG, Duerden BI, Armstrong DG; Wound microbiology and associated approach to wound management. Clin Microbiol Rev 14; 2001, str. 244-269.
3. Bowler PG, Jones SA, Davies BJ, Coyle E; Infection control properties of some wound dressings. J. Wound Care. 1999; 8(10):499-502.
4. Edmonds M., Foster A.Y.M., Vowden P.; Opracowanie łóżyska rany w przypadku owrzodzeń stopy cukrzycowej; Le-czenie Ran, suplement 1, tom 3, Blackhorse 2006, str. 11, 13.
5. Harker J; Wound healing complications associated with lower limb amputation, World Wide Wounds, September 2006.
6. Jude EB, Apelqvist J, Spraul M, Martini J; Prospective randomized controlled study of Hydrofiber dressing containing ionic silver or calcium alginate dressings in non-ischaemic diabetic foot ulcers, Diabetic Medicine 24, 2007, str. 287.
7. Kawalec P., Pilc A.; Koszty leczenia przewlekłego niedokrwienia kończyn dolnych w przebiegu cukrzycy 1 i 2 typu w Polsce, Endokrynologia Polska / Polish Journal of Endocrinology 2004; 1; str. http://www.ptendo.org.pl/arch/04_1_o.pdf.
8. Korzon-Burakowska A., Tęcza S.; Infekcje w przebiegu zespołu stopy cukrzycowej, Diabetologia Praktyczna 2005, tom 6, 2, str. 92, www.dp.via-medica.pl.
9. Percival SL, Bowler Ph, Dolman J; Antymicrobial activity of silver containing dressings on wound microorganisms using an in vitro biofilm model, International Wound Journal, vol. 2, No 7, 2007, str. 186.
10. Posnett J, Gottrup F, Lundgren H, Saal G; The resource impact of wounds on health-care providers in Europe; Journal of Wound Care, vol. 18 No 4, April 2009, str. 154-161.
11. Travis J, Potempa J, Maeda H; Are bacterial proteinases pathogenic factors? Trends in Microbiol, 1995, 3(10):405-407.
12. Warriner R, Burrell R; Infection and the Chronic Wound: A Focus on Silver, Advances in Skin & Wound Care: The Journal for Prevention and Healing; 2005, vol. 18 No 8 – supplement: pg. 4. http://www.nursingcenter.com/Libra-ry/JournalArticle.asp?Article_ID=608156

ZMNIEJSZENIE RYZYKA ZAKAŻENIA

o 67%^{1, 2, a, b}

ZMNIEJSZENIE RYZYKA TWORZENIA SIĘ

PĘCHERZY o 88%^{1, 2, a, b}

Czy te wyniki są istotne w Twojej praktyce lekarskiej?

Studia przypadków pielęgniarских

Autor opracowania: Joanna Dudek, starsza pielęgniarka dyplomowana, Poradnia Chirurgiczna przy USK nr 1 w Łodzi. Konsultacje i nadzór leczenia: prof. dr n. med. Ryszard Markert. Współpraca przy opracowaniu: Małgorzata Budynek, Medical Education Manager, ConvaTec Polska.

Pacjentka w wieku 81 lat. Stan fizjologiczny adekwatny do wieku. Rana powstała w wyniku urazu lewego podudzia w dniu 21 sierpnia 2009 r. Opatrzona wstępnie w pogotowiu i skierowana do poradni chirurgicznej przy USK nr 1 im. Norberta Barlickiego w Łodzi.

HISTORIA LECZENIA RANY:

25.08 – wystąpiła martwica brzegów rany. Początkowo zastosowano: okłady 0,25% sol Argenti nitrici.

7.09 – częściowe zdjęcie szwów.

10.09 – usunięcie pozostałych szwów, ale rana się rozeszła.

Od **14.09** do **25.09** – stosowano opatrunek z alginianu wapnia, zmiany co 3 dni.

28.09 – zmiana opatrunku na **Versiva® XC** (zdjęcia nr 1, 2 i 3), zmiany co 2 dni.

Od **2.11** – stosowano opatrunki **AQUACEL® + Versiva® XC**, zmiany co 3 dni. Włączono leki poprawiające krążenie Buvasodil 0,3g 2 razy dziennie oraz doraźnie leki przeciwbólowe. Od **1 grudnia** zmiany opatrunków co 3 dni.

Od **4.12** – ze względu na to, że rodzina pacjentki zakupiła tylko opatrunek **AQUACEL®**, stosowano go do **23.12** (mocowanie za pomocą delikatnego bandaża) (zdjęcia nr 4 i 5).

W okresie Bożego Narodzenia pacjentka raz zmieniła samodzielnie opatrunek i wprowadziła do rany zakażenie. Rana z cechami infekcji skonsultowana **30.12**.

Od **30.12** do **29.01** zastosowano opatrunek **AQUACEL® Ag** (4 zmiany).

Od **3.02** do **26.03** w związku z poprawą stanu rany stosowano ponownie opatrunek **AQUACEL®**.

Od **30.03** stosowano tylko natłuszczenie.

2.04 – pełne wygojenie rany (zdjęcie nr 6).

PODSUMOWANIE:

Biorąc pod uwagę wiek pacjentki i współistniejące choroby z nim związane, okres leczenia rany jest w pełni satysfakcjonujący. Na podkreślenie zasługuje fakt bardzo niekorzystnego wpływu infekcji rany na jej gojenie zarówno w okresie początkowym, jak i w późniejszym, gdy z powodu nieprzestrzegania zasad zmiany opatrunku pacjentka wprowadziła do łóżyska rany zakażenie. Gdyby proces gojenia się nie został zaburzony infekcją, rana zagoiłaby się prawdopodobnie w czasie do 3-4 tygodni.

Zdjęcie 3.

Zdjęcie 4.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 5.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 6.

Docenione przez specjalistów, powszechnie dostępne dla pacjentów w aptekach – teraz jako opatrunki REFUNDOWANE*

Granuflex® Pasta

przeznaczona do leczenia ran głębokich, bez martwicy. Umożliwia wypełnienie rany i jej kontakt z opatrunkiem. Zapewnia wilgotne środowisko w całej ranie.

GranuGEL®

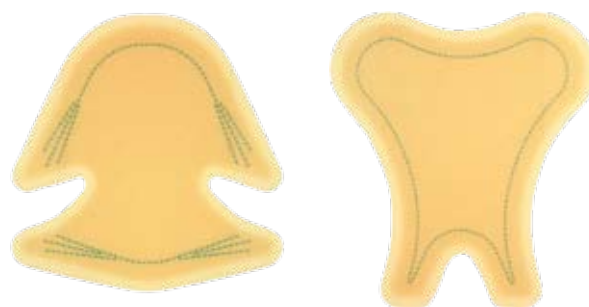
przeznaczony do leczenia ran z martwicą suchą i rozplywną. Uwadnia martwe tkanki i pobudza mechanizmy autolizy w ranie, co prowadzi do oczyszczenia z martwicy. GranuGEL® stymuluje aktywność makrofagów, przez co pobudza proces ziarninowania.

Opatrunek Granuflex Signal® na kość krzyżową i piętę

Unikalna struktura trzech różnych hydrokoloidów

- utrzymuje wilgotne środowisko gojenia
- pochłania wysięk
- zapewnia okluzję i minimalizuje ból
- obniża pH w ranie
- minimalizuje ryzyko maceracji skóry
- stanowi barierę dla drobnoustrojów (w tym MRSA, HBV oraz HIV-125-31)

Opatrunek Granuflex® Signal posiada unikalny sygnalizator, który wskazuje właściwy moment zmiany opatrunku.^{1,2}

* Zgodnie z „Projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu chorób oraz wykazu leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te choroby są przepisywane bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub za częściową odpłatnością” z dnia 10.11.2010

Piśmiennictwo:

1. S. Budimic D, Soldo-Belic A, et al. Hydrocolloid dressing versus a conventional dressing using magnesium sulphate paste in the management of venous leg ulcers. Acta Dermatovenereol Croat 1994;2(2):65-71

2. Van Rijswijk L. Ingredient-based wound dressing classification a paradigm that is passe an in need of replacement. Journal of Wound Care 2006;vol 15

Wyniki polskiej obserwacji zastosowania nowych opatrunków chirurgicznych w zakresie zabiegów alloplastyki stawów kolanowego i biodrowego

W poprzednim wydaniu magazynu informowaliśmy, że w Polsce każdego roku w publicznym lecnictwie szpitalnym wykonywanych jest około 30 tysięcy zabiegów alloplastyki stawów kolanowego i biodrowego.

Pomimo tego, według aktualnych danych, blisko 35 tysięcy pacjentów ze wskazaniem do wykonania zabiegu kolana oraz około 50 tysięcy pacjentów ze wskazaniem do wykonania zabiegu biodra co najmniej 3 lata oczekuje w kolejce do ww. zabiegów.

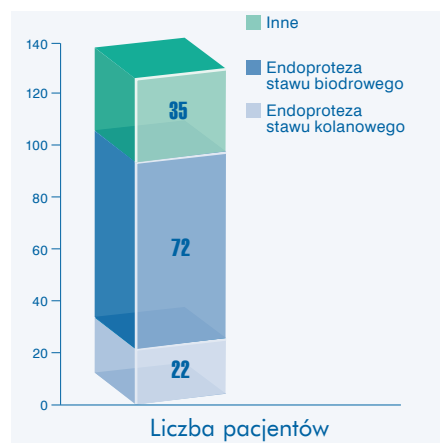
Najczęstsze komplikacje pooperacyjne (infekcja rany pooperacyjnej – SSI, powstawanie pęcherzy na skórze wokół rany, krwawienie z rany, ból i dyskomfort pacjenta podczas ruchu, ból i trauma w czasie zmiany opatrunku, ostra miejscowa reakcja zapalna na elementy łączące brzoży rany) prowadzą do wydłużonego procesu leczenia, dłuższego pobytu pacjenta w szpitalu, tym samym zwiększenia kosztów procedury, obciążenia budżetu szpitala i płatnika.

Również w minionych wydaniach publikowaliśmy dostępne światowe badania naukowe (przedruki tych badań zainteresowani mogą pobrać po zalogowaniu się w serwisie www.mojarana.pl) potwierdzające skuteczność kliniczną nowych opatrunków chirurgicznych **AQUACEL® SURGICAL i AQUACEL® Ag SURGICAL**. Jak zawsze, gdy dostępna jest literatura światowa, istnieje potrzeba zweryfikowania doniesień adekwatnie do lokalnych uwarunkowań w wybranym zakresie obserwacji.

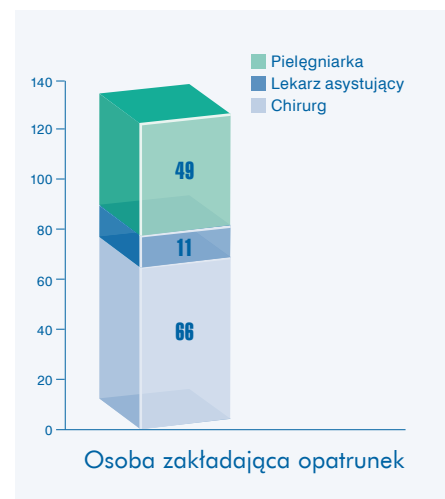
W tym celu na przestrzeni lipca i sierpnia 2010 w dziewięciu polskich ośrodkach* prowadziliśmy obserwację za-

stosowania nowych opatrunków chirurgicznych wśród pacjentów zakwalifikowanych do zabiegów. W sumie w obserwacji wzięło udział 129 pacjentów, wśród których oceniano zastosowanie opatrunków pod kątem korzyści klinicznych oraz stopnia satysfakcji z ich zastosowania. W celu powyższej oceny każdy z pacjentów włączonych do obserwacji prowadzony był przez zespół składający się z lekarza oraz pielęgniarki. Zadaniem specjalistów było monitorowanie postępów leczenia na podstawie dostarczonego kwestionariusza oraz wykonanie dokumentacji zdjęciowej. Po zakończeniu obserwacji placówka dostarczała pisemny raport zbiorczy wraz ze wszystkimi kwestionariuszami bazowymi.

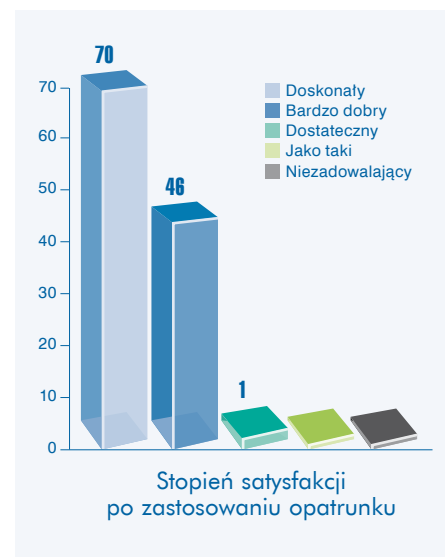
Podział ogólnej liczby pacjentów pod kątem rodzaju procedury prezentuje poniższy graf:

Pierwszy opatrunek był każdorazowo zakładany głównie przez lekarza, na bloku, bezpośrednio po zakończeniu zabiegu

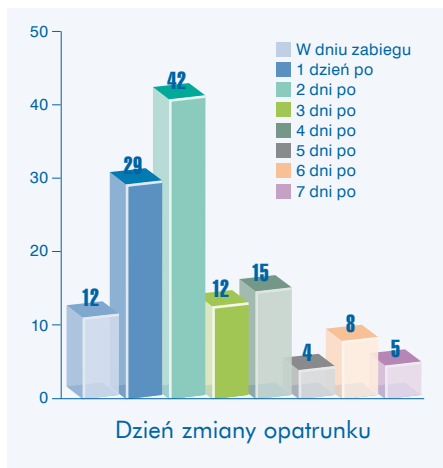

W raportach z obserwacji uzyskano 117 ocen poziomu satysfakcji po zastosowaniu opatrunku

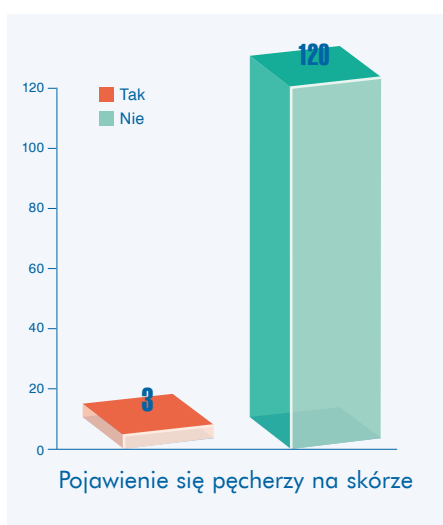

Pierwsze zmiany opatrunku najczęściej obserwowano w drugim dniu po zabiegu, co było związane głównie z istniejącą procedurą usunięcia drenu

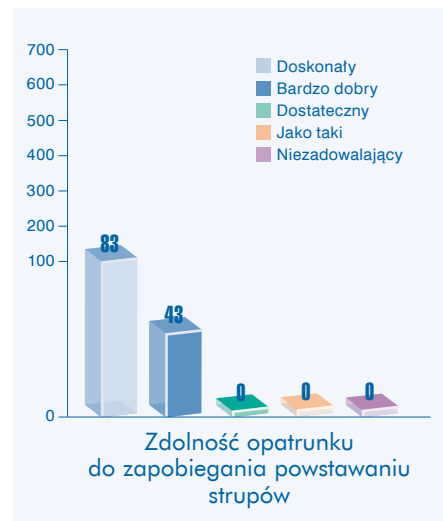
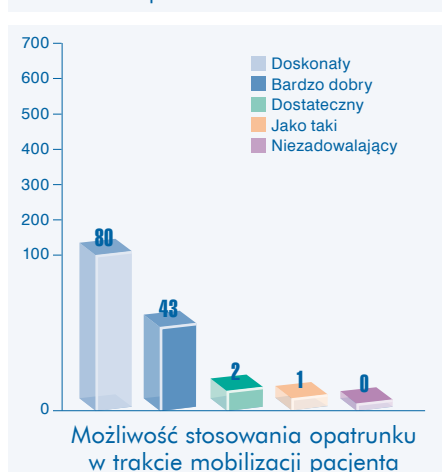
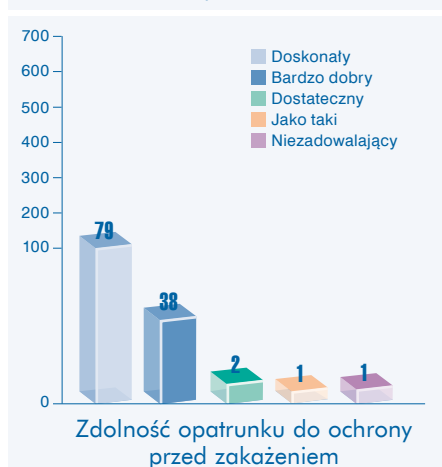
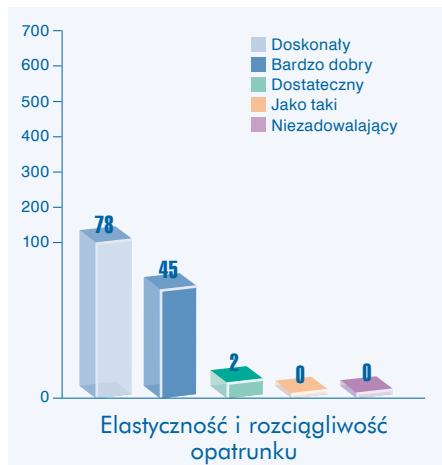
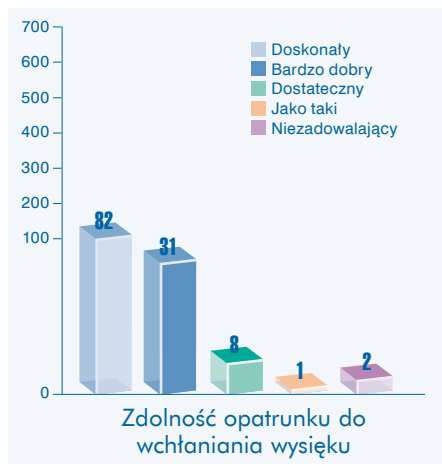
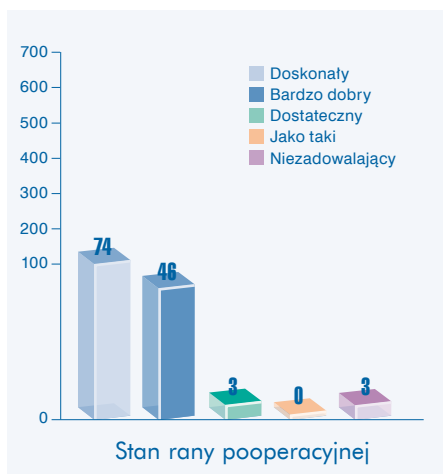

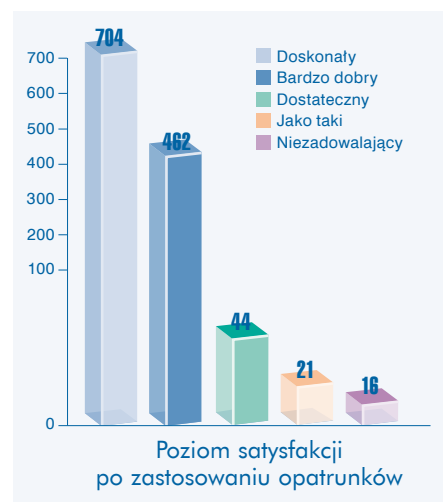
Jedynie w 3 przypadkach na 120 wypełnionych raportów zaobserwowano wystąpienie pęcherzy na skórze

W kolejnych kryteriach oceny obserwowano poziom satysfakcji po zastosowaniu w wybranych aspektach. Najważniejsze z nich prezentują poniższe grafy.

Podsumowując całość polskiej obserwacji i część dotyczącą oceny poziomu satysfakcji, w której w sumie uzyskano 1247 ocen, można stwierdzić, że przeprowadzone obserwacje dowiodły wysokiej skuteczności klinicznej nowych opatrunków chirurgicznych, wpływającej na poprawę wyników leczenia.

Wyniki badań naukowych dowodzą, że opatrunki chirurgiczne AQUACEL® SURGICAL i AQUACEL® Ag SURGICAL (ref 1, 2, a, b):

- zmniejszają ryzyko powierzchniowego zakażenia rany operacyjnej (SSI);
- zmniejszają tendencję do tworzenia się pęcherzy;
- zmniejszają częstość późnego wysięku w ranie operacyjnej;
- rzadziej wymagają zmiany, zmniejszając w ten sposób obciążenie personelu.

Przyjazny dla skóry hydrokoloid, który sprawia, że opatrunek zgina się wraz ze skórą podczas ruchów ciała.

Opatentowana Technologia Hydrofiber® umożliwia wchłanianie i zatrzymywanie płynu, w tym także szkodliwych bakterii.³

Unikalna konstrukcja opatrunku zapewnia zwiększoną **rociągliwość i elastyczność**.

Wodoodporna błona poliuretanowa stanowi **barierę** dla wirusów i bakterii (gdy opatrunek jest w całości i gdy nie dochodzi do przeciekania).

Podsumowując, zastosowanie omawianych opatrunków chirurgicznych ma istotny wpływ na obniżenie kosztów procedur szpitalnych oraz na poprawienie komfortu pacjentów i ich szybszy powrót do pełni zdrowia, o czym szerzej pisałem w poprzednim wydaniu magazynu. Dodatkowo nale-

ży pamiętać, że wszelkie powikłania i zakażenia ran chirurgicznych w omawianych procedurach mogą prowadzić do odrzucenia implantów, co w konsekwencji może doprowadzić do zabiegu rewizyjnego.

Wynikające z tego ewentualne dodatkowe koszty tak naprawdę obciążają

nas wszystkich. Pozwolę Państwo zatem, że raz jeszcze zapytam: czy stać nas na to?

* lista placówek biorących udział w obserwacji dostępna jest w firmie ConvaTec

Piśmiennictwo

1. Clarke JV, Deakin AH, Dillon JM, Emmerson S, Kinninmonth AWG. A prospective clinical audit of a new dressing design for lower limb arthroplasty wounds. J Wound Care. 2009;18(1):5-11.
2. Laboratory Test Comparison of AQUACEL® Surgical Dressing 'New Design' and the Jubilee Method of Dressing Surgical

Wounds. WHRI3264 TA180. October 7, 2009. Data on file, ConvaTec.

a System opatrunków pooperacyjnych, składający się z opatrunku wtórnego Mepore™ pokrywającego opatrunek AQUACEL® porównywano z nowym systemem złożonym z opatrunku wtórnego Granuflex® ExtraThin i opatrunku AQUACEL®, który

zastosowano na miejsca zabezpieczone uprzednio tworzącym film ochronny płynnym akrylanem. Późniejsze badanie wykazało brak przewagi nowego systemu opatrunkowego z akrylanem.

b Badania *in vitro* dały porównywalne wyniki po zastosowaniu opatrunków AQUACEL® SURGICAL jak i Granuflex® Extra Thin na opatrunku AQUACEL®

AQUACEL Ag
SURGICAL
Opatrunek Hydrofiber® ze srebrem

AQUACEL
SURGICAL
Opatrunek Hydrofiber®

Opatrunek AQUACEL® SURGICAL sprawia, że kontrola nad procesem leczenia się rany jest bardziej efektywna niż było to możliwe do tej pory.

Opatrunek AQUACEL® SURGICAL jest wodoodporny i zapewnia doskonałą barierę przeciwko bakteriom i wirusom*, wykorzystuje zalety opatentowanej technologii Hydrofiber®.

Skuteczność opatrunku AQUACEL® SURGICAL została potwierdzona pod kątem znacznej redukcji przypadków zakażeń szpitalnych, tworzenia się pęcherzy i opóźnionych wypisów ze szpitala.^{1, 2, a, b}

* Gdy opatrunek jest w całości i gdy nie dochodzi do przeciekania.

a System opatrunków pooperacyjnych, składający się z opatrunku wtórnego Mepore™ pokrywającego opatrunek AQUACEL® porównywano z nowym systemem złożonym z opatrunku wtórnego Granuflex® Extra Thin i opatrunku AQUACEL®, który zastosowano na miejsca zabezpieczone uprzednio tworzącym film ochronny płynnym akrylanem. Późniejsze badanie wykazało brak przewagi nowego systemu opatrunkowego z akrylanem.

b Badania *in vitro* dały porównywalne wyniki po zastosowaniu opatrunków AQUACEL® SURGICAL, jak i Granuflex® Extra Thin na opatrunku AQUACEL®.

Dowiedz się więcej na temat opatrunków chirurgicznych AQUACEL® SURGICAL i AQUACEL® Ag SURGICAL. Odwiedź stronę www.mojarana.pl lub www.convatec.pl

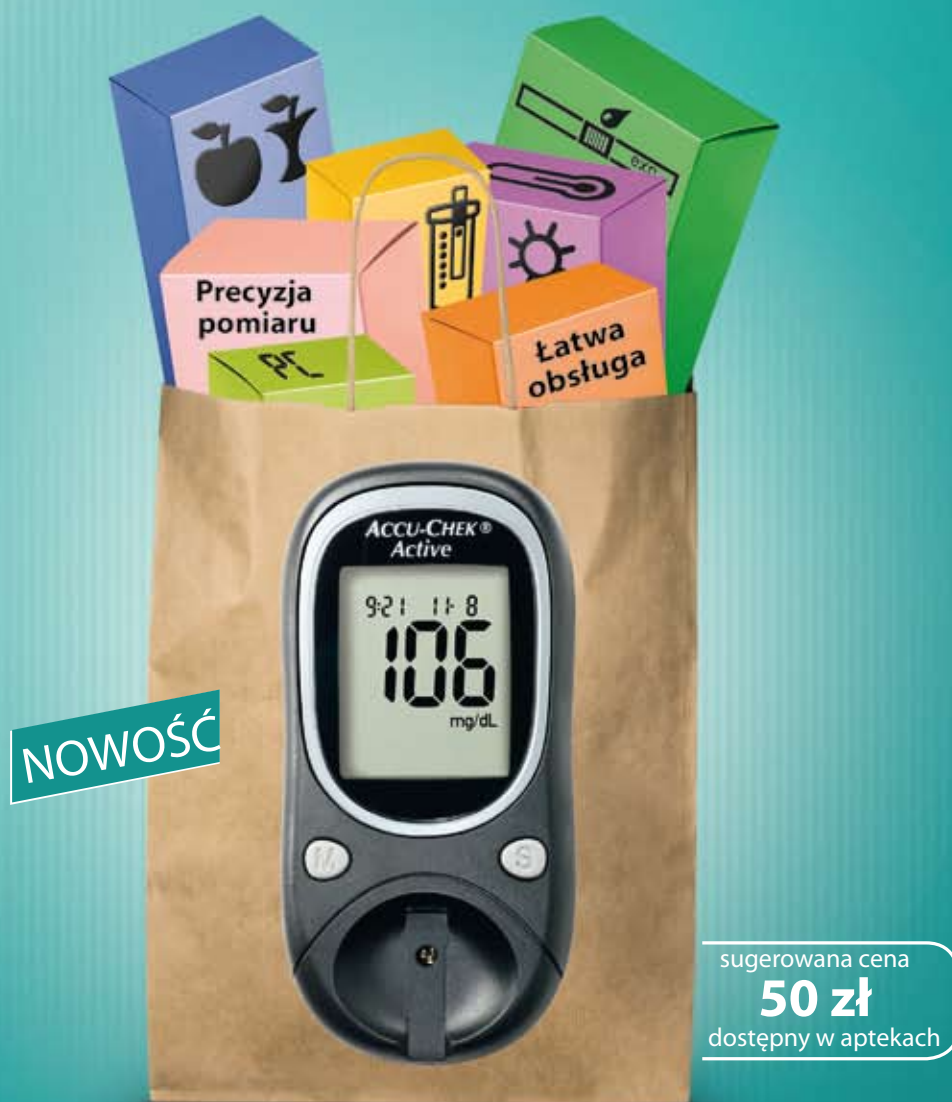

ConvaTec Polska Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa,
tel. (22) 579 66 50, faks (22) 579 66 44, bezpłatna infolinia: 800 120 093,
e-mail: dzial.pomocy@convatec.pl, www.convatec.pl lub www.mojarana.pl,
®/TM oznaczają zarejestrowane znaki towarowe ConvaTec Inc. Prawa autorskie – © 2010 ConvaTec Inc.

Nowy Accu-Chek Active

Bogatsze wnętrze....w przystępnej cenie

Samokontrola w cukrzycy daje poczucie większego bezpieczeństwa i komfortu w codziennym życiu. Odpowiednio prowadzona kontrola może zapobiec groźnym powikłaniom cukrzycy, np. tzw. stopie cukrzycowej. Stopy osób z cukrzycą wymagają szczególnej pielęgnacji, dlatego w trosce o nie pamiętaj!

- kontroluj regularnie poziom cukru we krwi
- dbaj o czystość stóp – myj je codziennie i starannie osuszaj
- wykonuj regularnie ćwiczenia stóp
- noś odpowiednio dobrane obuwie i bezuciskowe skarpety

Roche Diagnostics Polska Sp. z o.o.
ul. Wybrzeże Gdyńskie 6B
01-531 Warszawa
www.accu-chek.pl
Bezpłatna infolinia 0-800 401 061

ACCU-CHEK®

Pielęgnacja skóry w cukrzycy

lek. med. Ewa Chromniak-Przybyta

Cukrzyca to choroba, w której skóra jest poddawana próbie przez wiele lat. Wymaga to szczególnej uwagi nas wszystkich, ponieważ cukrzyca to już pandemia, która rozpowszechnia się wraz z rozwojem cywilizacji.

Jak cukrzyca może wpływać na skórę?

Nowy przypadek tej choroby rozpoznawany jest co pięć sekund, ale co dziesięć umiera gdzieś na świecie człowiek z powodu cukrzycy lub jej powikłań. Według WHO do roku 2025 liczba chorych wzrośnie do około 300 mln, a według DF – nawet do 438,4 mln w 2030 r. Skóra chorych na cukrzycę reaguje szczególnie w przypadku wahań lub nieodpowiedniej kontroli poziomu glukozy we krwi, ponieważ to prowadzi do uszkodzenia układów nerwowego i naczyniowego. Skutkuje to zmniejszaniem się wydzielania potu, a funkcje ochronne skóry ulegają znacznemu ograniczeniu. Cechy charakterystyczne skóry diabetyków to nadmierna suchość, dokuczliwe swędzenie, nadwrażliwość, łuszczenie się, kanarkowo-żółte zabarwienie, rumieniec cukrzycowy (dotyczy cukrzycy typu I), skłonność do zmian wypryskowych, owrzodzeń, zaniku skóry

i owłosienia oraz chorób o podłożu bakteryjnym i grzybiczym. Oczywiście zmiany te mogą występować pojedynczo lub w różnej konfiguracji u poszczególnych chorych. Do najgroźniejszych skórnych powikłań cukrzycowych zaliczamy owrzodzenia podudzi oraz tzw. zespół stopy cukrzycowej. Owrzodzenia podudzi to ubytki, które sięgają w głąb naskórka, aż do skóry właściwej. To bolesne, trudno gojące się rany. Ich leczenie

jest bardzo skomplikowane i długotrwałe. Natomiast zespół stopy cukrzycowej to występowanie infekcji, owrzodzenia i/lub destrukcji tkanek głębokich stopy, które są powiązane z zaburzeniami neurologicznym i/lub zaburzeniami ukrwienia kończyn dolnych. Niestety, ten typ zaburzeń przyczynia się do ryzyka urazu stopy. Jeśli w optymalnym czasie nie zostanie podjęte odpowiednie leczenie, to postępujący proces zapalny może prowadzić do nieodwracalnych zmian w tkankach stopy. Skutkuje to w ekstremalnych przypadkach koniecznością amputacji całej stopy lub jej części.

Jak zapobiegać zmianom skórny?

Podstawą pielęgnacji skóry osób chorych na cukrzycę, a tym samym zapobiegania zmianom skórny, jest przede wszystkim zwalczanie suchości skóry. Odpowiednia pielęgnacja powinna obejmować całą skórę chorego, a nie tylko wybrane części. Do mycia ciała zalecane jest stosowanie preparatów o neutralnym pH, które łagodnie oczyszczają i nawilżają, a jednocześnie nie zawierają mydła. Po kąpieli lub prysznicu należy używać balsamów i kremów ochronnych, których celem jest zapobieganie utracie wody. Ciało należy osuszać delikatnie, dotykając skórę ręcznikiem, ale nie pocierając jej. Kąpiel i prysznic nie powinny trwać dłużej niż 3 minuty. Po umyciu należy nałożyć na skórę twarzy krem ochronny, zaś na skórę

ciała balsam nawilżający. Chory na cukrzycę powinien zwracać szczególną uwagę na pielęgnację stóp. Należy myć je codziennie w letniej bieżącej wodzie (temp. ok. 37°C) z dodatkiem łagodnego mydła w płynie przeznaczonego do mycia stóp (nie powinno to być mydło w kostce). Po umyciu i dokładnym osuszeniu stóp, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni między palcami, należy nałożyć specjalny krem do pielęgnacji stóp o działaniu zmiękczającym lub przeciwwgrzybiczo-przeciwbakteryjnym. Paznokcie powinny być skracane w linii prostej, nieznacznie krótko, najlepiej przy użyciu pilniczka. Nie jest zalecane stosowanie pumeksu, lecz delikatnych „tarek” przypominających drobny papier ścierny. Pumeks nie tylko może powodować uszkodzenie naskórka, jest także siedliskiem niepożądanego drobnoustroju. Modzele i zrogowacenia, które mogą powstać na stopach, powinien usuwać specjalista w gabinecie kosmetycznym lub chirurg. Jeśli chodzi o wybór właściwych preparatów pielęgnacyjnych, zalecane jest korzystanie z dermokosmetyków dostępnych w aptekach, zwłaszcza z serii opracowa-

nych specjalnie dla diabetyków, które powstały we współpracy z lekarzami specjalistami w dziedzinie diabetologii i dermatologii oraz zostały przebadane z udziałem osób chorych na cukrzycę. Takie preparaty nie zawierają w swym składzie potencjalnie alergizujących substancji (barwników, kompozycji zapachowej), a pH poszczególnych preparatów jest dostosowane do miejsca ich używania (np. płyn do higieny intymnej i kremy do stóp posiadają obniżone pH, aby minimalizować ryzyko infekcji). Szczególną uwagę należy zwrócić na konieczną, codzienną kontrolę stanu stóp. Można do tego użyć lusterka, np. położyć je na podłodze, bądź poprosić o kontrolę bliską osobę. Czynniki zwiększające ryzyko wystąpienia powikłań skórnych są: neuropatia i/lub zmiany naczyniowe, wcześniej przebyte owrzodzenie, palenie tytoniu, nadwaga, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia lipidowe, niewyrównana cukrzyca. Osoby, których dotyczą wyżej wymienione czynniki, powinny zwrócić szczególną uwagę na kondycję swojej skóry. Profilaktycznie zalecane jest, aby minimum raz do roku lekarz prowadzący skontrolował stan

skóry, zwłaszcza stóp. Jednak w przypadkach zwiększonego ryzyka powinno odbywać się to częściej. Po zaobserwowaniu jakichkolwiek niepokojących objawów konieczna jest natychmiastowa konsultacja z lekarzem lub pielęgniarką. Konsekwencjom negatywnego wpływu cukrzycy na skórę zapobiegają odpowiednia pielęgnacja oraz systematyczna kontrola stanu skóry połączona z właściwym wyrównywaniem cukrzycy i stosowaniem się do indywidualnych zaleceń lekarskich. Warto trzymać się zasady, aby wszelkie niepokojące objawy widoczne na skórze – rany, otarcia, odparzenia itp. niezwłocznie konsultować z lekarzem pierwszego kontaktu (Podstawowej Opieki Zdrowotnej), lekarzem diabetologiem lub dermatologiem.

Sprawdź, jak możemy Ci pomóc...
Zapytaj eksperta:

infolinia: 801 100 200

email: **AAtherapy@oceanic.com.pl**

Preparaty dostępne tylko w aptekach.
www.AAtherapy.pl

Gdy skóra **wymaga** szczególnej opieki

**Dostępne
tylko
w aptekach**

PROGRAM PIEŁĘGNACJI SKÓRY OSÓB OBŁOŻNIE I PRZEWLEKLE CHORYCH ORAZ PACJENTÓW PO CHEMIO- I RADIOTERAPII

Dermokosmetyki AA THERAPY Specjalistyczna Pielęgnacja przeznaczone są dla osób przewlekle i obłożnie chorych oraz pacjentów onkologicznych. W odpowiedzi na wymagania szczególnie wrażliwej, osłabionej i przesuszonej skóry, preparaty skutecznie wspierają odbudowę jej warstwy lipidowej, zmniejszają przetranskorkową utratę wody (TEWL) oraz przeciwdziałają podrażnieniom i infekcjom skóry. Optymalnie dobrane składniki poszczególnych produktów serii wspomagają funkcję ochronną i procesy regeneracyjne skóry.

Wszystkie preparaty z serii AA THERAPY Specjalistyczna Pielęgnacja zostały poddane gruntownym badaniom w Klinice Dermatologicznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, które dowodzą bezpieczeństwa ich stosowania.

Dokładnie umyją, skutecznie nawilżą

Justyna Chróścicka
Product Manager Ostomy

Mając na uwadze potrzeby osób z ranami oraz ze stomią, firma ConvaTec rozszerzyła swoją ofertę o trzy nowe produkty: piankę, chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta oraz krem nawilżająco-ochronny SensiCare.

Wielu pacjentów przewlekłe chorych, leżących, zagrożonych powstawaniem ran, jak również pacjentów ze stomią wymaga szczególnej pielęgnacji skóry. Tak jak skóra wokół stomii narażona jest na stały kontakt z treścią jelitową lub moczem, tak skóra np. pacjenta długotrwale leżącego, narażona jest na powstawanie odleżyn.

Chcąc oczyścić skórę wokół rany po zdjęciu opatrunku czy przetoki po zdjęciu sprzętu stomijnego, wystarczy nanieść piankę na gazę lub też bezpośrednio na skórę. Następnie należy dokładnie umyć skórę wokół rany lub stomii, jak również samą stomię. W przypadku rany umytą skórę osuszamy, aby założyć opatrunek. Sprzęt

Zarówno pianka, jak i chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta oraz krem nawilżająco-ochronny SensiCare dostępne są w sklepach medycznych. Osobom ze stomią wydawane są bezpłatnie, w ramach limitów na sprzęt stomijny. Pozostałym klientom, produkty te wydawane są za pełną odpłatnością. Nowe produkty polecane są wszystkim osobom przewlekłe chorym, narażonym na zanieczyszczenie skóry, z raną oraz ze stomią (bez względu na jej rodzaj).

Dlatego tak istotne jest pielęgnowanie skóry przy pomocy środków, które nie tylko zadbać o jej higienę, ale również nawilżą i złagodzą pojawiające się podrażnienia. Pianka i chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta o zbalansowanym pH, dzięki zawartości naturalnego i łagodnego składnika, jakim jest aloes, spełniają powyższe funkcje. Oba produkty, przeznaczone do mycia i oczyszczania skóry pacjentów przewlekłe chorych, delikatnie i skutecznie usuwają wszelkie nieczystości oraz pozostałości treści jelitowej lub moczu, dzięki czemu skóra pozostaje czysta i gładka. Aloes zawarty w nowych produktach działa na skórę łagodząco, a dodatkowe składniki aktywne nawilżają ją i sprawiają, że jest ona w pełni przygotowana na założenie opatrunku czy sprzętu stomijnego.

Pianka i chusteczki

Zarówno pianka, jak i chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta mogą być stosowane zastępczo zamiast wody i mydła, z zachowaniem codziennych zasad higieny. Są produktami prostymi w użyciu, skracającymi do minimum czas pielęgnacji pacjentów.

stomijny również zakładamy na czystą i osuszoną skórę. Jeśli na skórze znajdują się ślady płytki lub przylepca, należy użyć brązowych gazików do przemywania skóry ConvaCare. Dopiero potem można zastosować piankę lub chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta, które usuną tłuste osady po brązowych gazikach. Równie prostym produktem do oczyszczania są duże i miękkie chusteczki Aloe Vesta. Służą do mycia i pielęgnacji skóry pacjenta. Uła-

twiając zachowanie higieny i czystości, również wtedy, gdy dostęp do bieżącej wody bywa utrudniony. Kolejną zaletą pianki i chusteczek do mycia skóry Aloe Vesta jest to, że oba produkty nie wymagają spłukiwania po ich zastosowaniu. W przypadku pacjentów ze stomią należy jedynie pamiętać, żeby przed założeniem nowego sprzętu odczekać chwilę do pełnego wyschnięcia skóry lub osuszyć ją np. papierowym ręcznikiem. Na tak przygotowaną skórę wokół stomii możemy przykleić płytkę stomijną lub worek z przylepcem.

Krem

Skóra pacjentów przewlekłe chorych jest delikatna i wymaga szczególnej pielęgnacji. Bardzo dobrze nadaje się do tego krem nawilżająco-ochronny SensiCare. Zawiera on substancje nawilżające i łagodzące, pozbawiony jest natomiast wszelkich składników zapachowych i barwników. Krem posiada formułę o zbalansowanym pH i może być używany również przez osoby o wrażliwej skórze. Doskonale pomaga zapobiegać uszkodzeniom skóry powstałym w wyniku kontaktu z treścią jelitową lub moczem. Może być również stosowany na całe ciało, w celu nawilżenia suchej skóry. Stosowanie kremu jest proste – na czystą i suchą skórę należy nanieść odpowiednią ilość preparatu, która po rozsmarowaniu pokryje całą powierzchnię wymagającą pielęgnacji. Następnie należy odczekać od 5 do 10 minut, aby krem się wchłoniął. W przypadku osób ze stomią, po tym czasie, nadmiar kremu koniecznie trzeba usunąć przy pomocy suchej gazy lub chusteczki higienicznej.

Na tak przygotowaną – suchą i nawilżoną – skórę można przykleić sprzęt stomijny.

Proste w użyciu i wydajne!

Nowe produkty firmy ConvaTec:

- pianka do mycia skóry Aloe Vesta (pojemność 236 ml),
- chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta (8 sztuk),
- krem nawilżająco-ochronny SensiCare (pojemność 85 g).

Zarówno pianka, jak i krem charakteryzują się dużą wydajnością. Wszystkie produkty są proste w użyciu i pomagają skrócić czas pielęgnacji pacjentów do niezbędnego minimum.

ALOE VESTA™

ConvaTec

NOWOŚĆ

Czy na pewno wiesz, jak właściwie
nawilżyć i oczyścić skórę wokół rany?

Pianka i chusteczki do mycia skóry Aloe Vesta™

- doskonale usuwają zanieczyszczenia
- pielęgnują, nawilżają i chronią skórę, czyniąc ją gładką i miękką
- utrzymują naturalne pH skóry
- przeznaczone dla pacjentów przewlekle chorych, długotrwale leżących, pacjentów z ranami i stomią

ConvaTec Polska Sp. z o.o.

Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa, tel. (22) 579 66 50, fax (22) 579 66 44

Bezpłatna linia informacyjna: 800 120 093

™ oznacza zastrzeżony znak towarowy ConvaTec Inc.
© 2010 ConvaTec Inc.

Specjalistyczne Centra Leczenia Ran

W tym miejscu naszego kwartalnika chcielibyśmy z jednej strony przekazać informacje na temat miejsc, które w sposób specjalistyczny opiekują się pacjentami dotkniętymi problemami ran przewlekłych, z drugiej zaś zachęcić

lekarzy do współpracy w zakresie tworzenia nowych profesjonalnych gabinetów leczenia ran. Jeśli zatem profesjonalne leczenie ran przewlekłych jest dla Państwa interesującym tematem, zachęcamy do kontaktu z nami (patryk.martynus@convatec.com lub pod numerem bezpłatnej infolinii 800 120 093).

Województwo dolnośląskie:
Specjalistyczna Praktyka Lekarska Chirurgia Ogólna i Naczyniowa
Gabinet Zabiegowy
ul. Groszowa 9, 58-500 Jelenia Góra
dr n. med. Tomasz Michalski
tel. 692 462 038
wt., pt. od godz. 15.00

Gabinet Lekarski
Teresa Dziuk-Postuła
ul. Tulipanowa 12, 59-220 Legnica
tel. 601 050 245
pn. i czw., godz. 17.00-20.00

Specjalistyczny Szpital im. dr. A. Sokołowskiego
ul. Sokołowskiego 4, 58-309 Wałbrzych
tel. do rej. 602 725 975
w godz. 13.00-15.00

4. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Weigla 5, 50-981 Wrocław
tel. (71) 766 03 57
rejestracja osobista:
– pn.-pt., godz. 8.00-18.00
rejestracja telefoniczna:
– pn.-pt., godz. 11.00-18.00

NZOZ „MULTIMEDICA”
Poradnia Chirurgii Naczyniowej
dr n. med. Krzysztof Szczotka
ul. Zakrzowska 19a, 51-318 Wrocław
tel. 601 740 110

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZAWIDAWIE Sp. z o.o.
Poradnia Chorób Naczyń
ul. Krzywoustego 290, 51-312 Wrocław
tel. (71) 326 22 74
pn. i wt., godz. 15.00-21.00

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. H. Kamieńskiego 73a, 51-124 Wrocław
tel. (71) 327 05 03
pn.-pt., godz. 9.00-14.00
rejestracja osobiście w poradni lub telefonicznie

Województwo kujawsko-pomorskie:
Szpital Wojewódzki im. dr. J. Bizuela
Owzrodożenia goleni, Poradnia Leczenia Owzrodożeń Żyłnych Goleni przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej CM UMK
ul. Ujejskiego 75, 85-168 Bydgoszcz
tel. (52) 365 56 89
pn.-pt., godz. 7.00-14.00

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej DER-MED
ul. Waryńskiego 6, 86-300 Grudziądz
tel. (56) 451 71 40
osoba kontaktowa: lek. med. Kazimierz Bodnar (dyrektor)

Prywatne Centrum Chirurgii Winczakiewicz-Borkiewicz
ul. Kołłątaja 10a, 87-100 Toruń
tel. (56) 660 09 07
pn.-pt., godz. 9.00-19.00

Miejska Przychodnia Specjalistyczna
Koordynator Poradni Chirurgii Urazowej Cezary Jarek
ul. Uniwersytecka 17, 87-100 Toruń
tel. (rejestracja) (56) 611 99 51,
(gabinet zabiegowy) (56) 611 99 44

Przychodnia Specjalistyczna OLK-MED
Poradnia Chirurgiczna, lek. med. Jacek Klebba
plac 18 Stycznia 4, 87-100 Toruń
tel. (56) 622 23 13, (56) 655 01 36

Województwo lubelskie:
SP WSS w Chełmie, Przychodnia Specjalistyczna
Poradnia Chirurgiczna z Poradnią Stomijną
ul. Szpitalna 53b, 22-100 Chełm
tel. (82) 562 31 40

SP ZOZ w Kraśniku
Poradnia Dermatologiczna
al. Niepodległości 23, 23-210 Kraśnik
tel. (81) 825 48 64

SPSK4 w Lublinie
Poliklinika Poradnia Chirurgiczna
ul. Dr K. Jaczewskiego 8, 20-954 Lublin

Poradnia Chirurgii Naczyniowej i Angiologii
ul. Staszica 11, 20-081 Lublin
tel. (81) 532 39 35

„Sanitas”
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Górnicza 3, 21-010 Łęčna
tel. (81) 752 07 41

NZOZ „MED-SPEC”
Poradnia Chirurgiczna
ul. Kilińskiego 4, 22-400 Zamość
tel. (84) 677 51 36

Województwo lubuskie:
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Obwód Lecznictwa Kolejowego
ul. Dworcowa 4, 66-400 Gorzów Wlkp.
tel. (95) 720 46 41
codziennie, godz. 9.00-12.00

Województwo łódzkie:
Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS
Poradnia Specjalistyczna
ul. Szpitalna 48, 99-300 Kutno
tel. (24) 254 38 68, godz. 9.00-16.00

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CERTUS
Poradnia Chorób Naczyń
ul. Kopernika 67/69, 90-553 Łódź
tel. (42) 639 88 22
pn.-pt., godz. 8.00-19.00

Doradzimy, jak stworzyć taki gabinet, zarekomendujemy niezbędne wyposażenie do jego prowadzenia. Będziemy również informować o nowych miejscach w kolejnych wydaniach magazynu, jak i na stronie internetowej www.mojarana.pl. Poniżej rekomendowane przez nas miejsca profesjonalnego leczenia ran:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MIKOMED
Poradnia Chorób Naczyń Obwodowych
ul. Traktorowa 13, 91-116 Łódź
tel. (42) 655 88 75
pn.-pt., godz. 8.00-22.00

NZOZ, Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 im. Wojskowej Akademii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – Centralny Szpital Weteranów
Poradnia Chirurgii Naczyniowej
ul. Żeromskiego 113, 90-549 Łódź
tel. (42) 639 34 65
pn.-pt., godz. 8.00-16.00

Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa
Przychodnia Przystępalna
ul. Wólczańska 195, 90-531 Łódź
tel. (42) 636 76 11 w. 212
pn.-pt., godz. 7.30-15.00

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pabianicach
Przychodnia Specjalistyczna
ul. Jana Pawła II 68, 95-200 Pabianice
tel. (42) 225 36 98
pn.-pt., godz. 7.00-17.00

NZOZ, Zespół Poradni ZDROWIE
al. Pokoju 7, 98-200 Sieradz
tel. (43) 822 19 99
pn.-pt., godz. 8.00-18.00

Województwo małopolskie:
Specjalistyczny Gabinet Lekarski „Alfa Medica”
dr Marcin Graca
ul. Długa 43, 31-147 Kraków
tel. do rejestracji (12) 633 28 02
pon.-pt., godz. 9.00-19.00
wt. i śr., godz. 9.00-15.00

Centrum Medyczne BELUGA-MED, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
– lek. med. Marcin Tusiński
ul. Obopólna 4a, 30-069 Kraków
tel. (12) 353 45 46
pn. i śr., godz. 16.00-19.00

Poradnia Chirurgii Ogólnej przy Szpitalu im. G. Narutowicza – dr Adam Korczyński
ul. Prądnicka 35-37, 31-202 Kraków
rejestracja od 9.00-13.00, wt.-czw., tel. (12) 257 82 62

Przychodnia Specjalistyczna „Med-Skarpa”
os. Na Skarpie 6, 31-909 Kraków
dr Wojciech Król
godz. 9.00-14.00.
rejestracja tel. 501 338 180

Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
ul. Łazarza 14, 31-530 Kraków
tel. (12) 424 42 43
pn.-pt., godz. 8.00-19.00

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Przychodnia Lekarska SPECJALISTA

ul. Rusznikarska 17, 31-261 Kraków
tel. (12) 423 30 45
pn.-pt., godz. 8.00-16.00
do rejestracji niezbędne jest skierowanie od lekarza rodzinnego

Poradnia Chirurgiczna

– lek. med. Janusz Sroga
ul. Krzywa 14, 34-300 Nowy Targ
tel. 601 483 943
pn.-pt., godz. 15.00-18.00
terminy wizyt prosimy ustalać telefonicznie

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Poradnia Chirurgiczna
ul. Słomnicka 69, 32-043 Skąta
tel. (12) 389 10 05
pn. i wt., godz. 15.00-18.00

Poradnia Chirurgiczna – lek. med. Wojciech Król

ul. Podgórska 6, 34-100 Wadowice
tel. 606 455 860
pn.-pt., godz. 15.00-18.00
terminy wizyt prosimy ustalać telefonicznie

**Województwo mazowieckie:
Specjalista Praktyki Chirurgii
Konrad Januszek**

ul. Sasanki 1, 05-500 Józefów
tel. 510 139 130 oraz (22) 711 27 17

Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna
Poradnia Chirurgiczna
ul. Paderewskiego 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
specjalista chirurg Andrzej Dobosiewicz
tel. (22) 775 20 37

Prywatny Gabinet Chirurgiczny

– dr n. med. Włodzimierz Klonowski,
specjalista chirurgii ogólnej
ul. Medyczna 8, pok. 122, 09-400 Płock
tel. (24) 266 84 85, kom. 605 278 744

Centrum Flebologii

ul. Witoszyńskiego 5, 03-983 Warszawa
tel. (22) 613 62 56
pn.-pt., godz. 9.00-20.00

Centrum Medyczne Damiana-Medrum

al. Niepodległości 107/109, 02-626 Warszawa
tel. (22) 321 60 25

**Katedra i Klinika Gastroenterologii
i Chorób Przemiany Materii Warszawskiego
Uniwersytetu Medycznego**

Poradnia Stopy Cukrzycowej
Poradnia Diabetologiczna
ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa
tel. (22) 599 10 00
pn.-pt., godz. 8.00-15.00

**Lekarska Spółdzielnia
Profesorsko-Ordynatorska**

ul. Waleńców 20, 00-851 Warszawa
tel. (22) 624 06 47, 624 65 05, 620 10 17

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
MEDINA**

ul. Krzywe Koło 8/10, 00-270 Warszawa
tel. (22) 831 07 21

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
SEP-MED**

– dr Maciej Koselak
ul. Hoża 19, 00-521 Warszawa
tel. (22) 628 01 70
pn.-pt., godz. 9.00-19.00

**NZOZ Warszawskiego Towarzystwa
Medycznego – Centrum**

dr Urszula Uranowska-Muszyńska
ul. Kłopotowskiego 22, 03-717 Warszawa
tel. (22) 698 51 38

ProfeMed, Grupa Lux-Med

Gabinet Leczenia Ran
specjalista chirurg Andrzej Opertowski
ul. Racławicka 132B, 02-634 Warszawa
tel. 801 044 801, (22) 332 29 00, (22) 332 29 00
www.profedmed.pl
pn.-pt., godz. 8.00-20.00, sob., godz. 8.00-14.00

**„VENA-MED” Specjalistyczna Przychodnia
Flebologiczna**

ul. 29 Listopada 18a/4, 00-465 Warszawa
tel. kom. 788 575 575
dr Tomasz Szular
wt. i czw., godz. 10.00-18.00

**Specjalistyczna Przychodnia Lekarska
VITAMED – VITAMED Sp. z o.o.**

ul. Wileńska 18, 03-416 Warszawa
tel. (22) 473 89 37
pn.-pt., godz. 8.00-19.30

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
BER-MED w Wieliszewie**

ul. Niepodległości 85, 05-135 Wieliszew
tel. (22) 782 23 85
pn.-pt., godz. 8.00-20.00

SPZOZ Nieporęt

dr Robert Zapora
ul. Warszawska 13, 05-130 Zegrze
tel. 602 106 869
godz. 8.00-13.00

**Województwo opolskie:
Brzeskie Centrum Medyczne**

Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Mossora 1, 49-300 Brzeg
tel. (77) 444 66 12
pn., godz. 12.00-14.00,
wt., czw. i pt., godz. 9.00-11.00,
śr., godz. 12.00-14.00

Prywatna Praktyka Chirurgiczna

dr Marek Rak
pl. Wolności 11/2, 47-220 Kędzierzyn-Koźle
tel. 509 420 868

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
CENTRO-MED Sp. z o.o.**

Poradnia Chirurgiczna
ul. Powstańców Śląskich 9, 47-100 Strzelce Opolskie
tel. (77) 461 29 10
wt., godz. 9.00-15.00

**Województwo podkarpackie:
Prywatny Gabinet Chirurgiczny**

lek. Piotr Stabiszewski
ul. Gen. Józefa Bema 6, 37-700 Przemyśl
tel. 511 048 163

SP ZOZ Nowa Dęba

Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. M. C. Skłodowskiej 1a, 39-460 Nowa Dęba
tel. (15) 846 26 51

ZOZ w Ropczycach, Poradnia Chirurgiczna

ul. Ks. Kard. Śt. Wyszyńskiego 54
39-100 Ropczyce
tel. (17) 221 86 16

Szpital Miejski im. Jana Pawła II

Poradnia Chirurgii Naczyniowej
ul. Rycerska 4, 35-241 Rzeszów
tel. (17) 853 90 31

**Podkarpackie Centrum Medycyny
Hiperbarycznej**

ul. Staszica 4, 37-450 Stalowa Wola
tel. (15) 842 11 28

Województwo podlaskie:**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Pielęgniarek/Położnych Środowiskowych/
Rodzinnych s.c.**

ul. Kościuszki 5a, 16-300 Augustów
tel. (87) 643 63 80

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OMNI-MED**

Zofia Stojak
ul. Mieszka I 8c, lok. 30, 15-054 Białystok
tel. (85) 732 63 11
godz. 8.00-15.00

ZOZ Hospicjum Domowe

ul. Sienkiewicza 53, pok. 109, 15-002 Białystok
tel. 693 278 231

NZOZ „OMNI-MED”

Zofia Stojak
ul. Wojska Polskiego 69, 18-500 Kolno
tel. (85) 732 63 11

NZOZ „OMNI-MED”

Zofia Stojak
al. Niepodległości 11B lok. A, 19-100 Mońki
tel. (85) 732 63 11

**NZOZ ARKA Opieka Pielęgniarska
Puchalska, Zawadzka Sp. j.**

ul. Fabryczna 9A/14, 18-400 Łomża
tel. (86) 211 60 46

NZOZ „OMNI-MED”

Zofia Stojak
ul. Kazanka 2/6, 18-400 Łomża
tel. (85) 732 63 11

**Województwo pomorskie:
Szpital Specjalistyczny im. J. K. Łukowicza**

ul. Leśna 10, 89-600 Chojnice
Gabinet stopy cukrzycowej
lek. med. specjalista chirurg Ireneusz Osowski
specj. piel. chirurgicznego mgr Brygida Frymark
tel. 604 132 780, (52) 395 67 29

**Prywatna Praktyka Pielęgniarska,
Usługi Wyjazdowe i Leczenie Ran
Przewlekłych, Magdalena Włochowicz**

ul. Szczecińska 17a/2, 80-392 Gdańsk
tel. 883 906 706

NZOZ „Przychodnia MORENA” Sp. z o.o.

Poradnia Chirurgii Ogólnej
dr n. med. Grzegorz Michalski
ul. Jaśkowa Dolina 105, 80-286 Gdańsk
tel. (58) 347 92 64, 347 90 93
poniedziałek 16.00-19.00

**Regionalne Centrum Diabetologii
Uniwersyteckie Centrum Kliniczne**

Gabinet Stopy Cukrzycowej
dr n. med. Anna Korzon-Burakowska
ul. Dębinki 7c, 80-952 Gdańsk
tel. (58) 349 26 05

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
KLINCZ Sp. z o.o.**

Poradnia Chirurgiczna w Kościerzynie
ul. Piechowskiego 36, 83-400 Kościerzyna
tel. (58) 686 01 54
specjalista chirurgii ogólnej – Piotr Nakonieczny

Województwo śląskie:**Elvita NZOZ GZLA**

Poradnia Chirurgii Ogólnej
lek. med. Ryszard Maciejowski
ul. Gwarków 1, 43-600 Jaworzno
tel. (32) 616 50 88

Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej

Poradnia Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej
al. Armii Krajowej 101, 43-302 Bielsko-Biała
tel. (33) 810 21 35

Poradnia Schorzeń Naczyń

al. Legionów 10, 41-902 Bytom
tel. (32) 396 44 27
rejestracja: pn.-czw., godz. 7.15-12.00,
pt., godz. 10.30-13.00

Szpital Specjalistyczny nr 2

Poradnia Chirurgiczna
ul. Batorego 15, 41-902 Bytom
tel. (32) 786 15 18
pn.-pt., godz. 8.00-10.00
rejestracja tylko osobiście

Śląski Uniwersytet Medyczny

Katedra i Oddział Kliniczny Chorób
Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizycznej
ul. Batorego 15, 41-902 Bytom
tel. (32) 786 16 30

Poradnia Lekarska SIGMA
Poradnia Chirurgii Ogólnej i Naczyn
Wielospecjalistyczna Poradnia
ul. Tetmajera 1, 41-933 Bytom
tel. (32) 286 52 71
wizyty tylko prywatne
pn., godz. 16.00-20.00

NZOZ Specjalista
Poradnia Pielęgnacji i Leczenia Ran Przewlekłych
ul. Sienkiewicza 1, 43-400 Cieszyń
tel. (33) 851 28 00
kom. 695 525 522

Poradnia Chirurgiczna
ul. Kilińskiego 24, 42-200 Częstochowa

Poradnia Chirurgiczna
ul. Mirowska 15, 42-202 Częstochowa
tel. (34) 370 21 40
pn.-pt., godz. 8.00-14.00

Prywatne Centrum
Diagnostyczno-Lecznicze KOMED
Poradnia Chirurgii Naczyniowej
ul. Sobieskiego 54, 42-200 Częstochowa
tel. (34) 324 61 54, w ramach NFZ:
pn.-pt., godz. 8.00-14.00, terminy wizyt
prywatnych prosimy ustalać telefonicznie

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
Poradnia Chirurgiczna (pokój 216)
dr Bożena Karol
ul. Białka 104/118, 42-200 Częstochowa
tel. (34) 367 34 24
pn.-pt., godz. 8.00-14.00, zapisy tel.
w ramach NFZ – dzwonić 10.00-14.00

NZOZ KOMED
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Bocheńskiego 38c, 40-859 Katowice
tel. (32) 254 57 37

Okregowy Szpital Kolejowy
Poradnia Chirurgiczna
ul. Panewnicka 65, 40-760 Katowice
tel. (32) 353 07 92
rejestracja: pn.-pt., godz. 7.30-14.30

Szpital Miejski „Murcki”
Poradnia Chirurgiczna
ul. Sokołowskiego 2, 40-479 Katowice
tel. (32) 255 62 59

Poradnia Chirurgii Naczyń
PHU NAVIMED POL dwa Sp. z o.o.
ul. Ziołowa 46, 40-635 Katowice
tel. (32) 202 40 25
rejestracja tel. (32) 359 83 25

Wielospecjalistyczna Poradnia Lekarska
SYNOPSIS
Poradnia Chirurgiczna
ul. Czerwińskiego 8, 40-123 Katowice
tel. (32) 201 08 38, wizyty tylko prywatne,
czw., godz. 16.00-20.00

NZOZ w Łędzinach
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Pokoju 17, 43-143 Łędziny
tel. (32) 326 73 74

NZOZ SANA
Poradnia Chirurgii Ogólnej i Naczyń
ul. Wodzisławska 78, 43-200 Pszczyna
tel. (32) 212 01 33,
(32) 212 04 98
pn., godz. 9.00-11.00,
śr., godz. 14.30-17.00

Zespół Opieki Zdrowotnej w Pszczynie
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. Antesa 11, 43-200 Pszczyna
tel. (32) 210 30 21

NZOZ Lecznica im. św. Łazarza
ul. Chodkiewicza 23, 47-400 Racibórz
tel. (32) 419 08 88

Poradnie Stopy Cukrzycowej
PRO-MEDICAL S.C.
Poradnia Stopy Cukrzycowej
41-709 Ruda Śląska (Nowy Bytom)
ul. Niedurnego 50D
tel. (32) 244 28 89, wizyty odpłatne

Specjalistyczna Praktyka Lekarska
Krzysztof Paruzel – Chirurgia
ul. Keymona 50, 44-200 Rybnik
tel. 509 796 766

Centrum Medyczne „Medhouse”
ul. Radlińska 68, 44-300 Wodzisław Śląski
tel. (32) 459 10 10

ZOZ w Wodzisławiu Śląskim
Poradnia Chirurgii Ogólnej
ul. 26 Marca 164, 44-300 Wodzisław Śląski
tel. (32) 459 17 47 (lub 62)

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
Specjalistyczna Pomoc Medyczna MEDSERVICE
ul. Curie-Skłodowskiej 34, 41-800 Zabrze
tel. (32) 271 02 64
pn., godz. 10.00-15.00,
wt. i czw., godz. 10.00-20.00

Województwo świętokrzyskie:
Poradnia Dermatologiczna „GAM-MED”
ul. dr. Kwarty 4, 28-300 Jędrzejów
dr Tomasz Rostalski
tel. do rejestracji (41) 386-41-07
pon.-piąt. od 9.00-17.00

Gabinet Prywatny „GAMA-MED”
ul. Zeromskiego 23/3, 25-369 Kielce
dr Tomasz Rostalski
tel. 503 110 685
pon.-pt. 9.00-17.00

NZOZ SALWIKO-CHIRURGIA
Prywatny Gabinet Chirurgiczny
Jacek Salwowski
ul. Urzędnicza 16b, 25-729 Kielce
tel. 603 172 599
rejestracja tel. 661 090 540
pn.-pt., godz. 15.00-20.00

Poradnia Dermatologiczna
dr Tomasz Rostalski
ul. Strażacka 7, 26-070 Łopuszno
tel. 503 110 685
pon.-pt., godz. 9.00-17.00

Województwo warmińsko-mazurskie:
Centrum Chirurgiczne w Elblągu
ul. Królewicza 146, 82-300 Elbląg
tel. (55) 239 56 38
pn.-pt., godz. 9.00-15.00

110. Szpital Wojskowy z Przychodnią
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki
Zdrowotnej
Gabinet Chirurgiczny
ul. Komeńskiego 35, 82-300 Elbląg
tel. (55) 239 45 02
pn.-pt., godz. 10.00-14.00

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki
Zdrowotnej w Giżycku
Przyszpitalna Poradnia Chirurgiczna
ul. Bohaterów Westerplatte 4, 11-500 Giżycko
tel. (87) 428 54 51

NZOZ S. Pleskowicz, J. Gierasimiuk
Poradnia Chirurgiczna
ul. Krótka 4, 11-400 Kętrzyn
tel. (89) 752 29 75
wt. godz. 15.00-16.00, czw. godz. 15.00-16.00

Prywatny Oddział Chirurgii z Poradniami
Specjalistycznymi MEDICUS s.c.
ul. Długa 5, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
tel. (56) 474 25 57
pn.-pt., godz. 10.00-18.00

POLKARD Centrum Stomatologiczno-
-Medyczne Lekarzy Specjalistów
Poradnia Chirurgii Ził Kończyn Dolnych
Krzysztof Pomorski
ul. Jaroszyka 3, 10-687 Olsztyn
tel. (89) 543 06 86
czw., godz. 15.00-19.00

Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej
w Ostródzie S.A. Centrum Zdrowia MEDICA
Poradnia Chirurgiczna
ul. Władysława Jagiełły 1, 14-100 Ostróda
pon.-pt. godz. 8.00-14.00
tel. (89) 627 16 53

Województwo wielkopolskie:
Specjalistyczna Praktyka Lekarska
Piotr Trojanowski
ul. Jaśminowa 18, 62-200 Gniezno
tel. 604 859 605

Specjalistyczny Gabinet Chirurgiczny
lek. med. Sławomir Kaczmarek
ul. Korczaka 46, 62-800 Kalisz
tel. 604 771 549
wt. i czw., godz. 16.30-20.00
rejestracja tel. 604 771 549

Niepubliczny Zakład Podstawowej
i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej MEDRA
ul. Wawrzyniaka 42, 63-600 Kępno
pn., godz. 9.00-15.00
rejestracja tel. (62) 791 33 00

Specjalistyczna Praktyka Lekarska
lek. med. Leszek Zuchowski
ul. Kiepur 8, 64-100 Leszno
tel. (65) 528 79 51, (65) 526 82 35

Prywatny Gabinet Lekarski
lek. med. Wojciech Ptasznik
ul. Łączna 49, 64-920 Piła
wt. od godz. 18.00-20.00
tel. 607 224 699

Specjalistyczny Gabinet Chirurgiczny
ul. Konopnickiej 54, 63-400 Ostrów Wielkopolski
pn., godz. 17.00-20.00
rejestracja tel. 500 134 947

ANGIODIABETICA
ul. Przemysłowa 46a, lok. 3, 61-544 Poznań
rejestracja tel. 669 693 693

Poradnia Stopy Cukrzycowej
ul. Mickiewicza 2, 60-834 Poznań
wt. 14.00-18.00, śr. 10.00-14.00,
czw. 11.00-13.00
rejestracja tel. (61) 848 10 11
wew. 228 lub 372

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny
nr 1 im. Przemienienia Pańskiego,
Hospicjum Palium
Odleżyny i owrzodzenia goleni
os. Rusa 25a, 61-245 Poznań
tel. (61) 873 83 12
pn. i czw., godz. 9.00-13.00

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital
Kliniczny
ul. 28 czerwca 1956 r. 135/147, 61-544 Poznań
rejestracja tel. 502 685 929

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-
-Lecznicze BAMBERSKI DWÓR
ul. Św. Wawrzynca 1c/38, 60-541 Poznań
tel. (61) 848 14 10
pn.-pt., godz. 8.00-20.00

Województwo zachodniopomorskie:
NZOZ MEDYK
ul. Kościelna 35/6, 74-100 Gryfino
tel. 607 034 316

Specjalistyczny Gabinet Chirurgiczny
ul. Zamenhofa 26, 75-950 Koszalin
rej. tel. (94) 340 59 00, 601 333 224

NSZOZ MULTIMED
ul. Jana Pawła II 13, 74-200 Pyrzyce
tel. (91) 577 71 92
pn. 9.00-14.00, wt. 15.00-19.00,
czw. 15.00-19.00, pt. 8.00-12.00
poradnia ma podpisaną umowę z NFZ,
pacjent ubezpieczony nie płaci za wizytę

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny
nr 2 PAM w Szczecinie
Przychodnia Przyklyniczna
Poradnia Chorób Naczyń
al. Powstańców Wielkopolskich 72, 70-111 Szczecin
tel. (91) 466 13 25, (91) 466 11 56

NZOZ „Św. Marek” s.c.
Gabinety Lekarskie
ul. Łucznicza 64, 71-472 Szczecin
tel. (91) 450 04 04
Poradnia chirurgiczna czynna:
pn., godz. 15.30-18.00,
wt., godz. 9.30-12.30,
czw., godz. 15.00-19.00,
pt., godz. 15.30-18.30

MEDI-CLINIQUE Sp. z o.o.
ul. Mickiewicza 55, 70-385 Szczecin
tel. (91) 421 08 30
pn. 17.30-20.00, śr. 16.30-20.00,
sob. 9.00-13.00
wizyty tylko prywatne, dr Marcin Ślędz

Flexi-Seal®
SIGNAL®
FMS

Flexi-Seal® SIGNAL®
Gwarancja innowacyjności

**Zapewnij
swoim pacjentom
doskonałą ochronę
dzięki naszym
innowacjom**

- Minimalizuje ryzyko infekcji¹
- Minimalizuje ryzyko przecieku²
- Skutecznie uniemożliwia rozprzestrzenianie się *C. difficile*³
- Dzięki nowym workom z filtrem węglowym minimalizuje rozprzestrzenianie się przykrych zapachów⁴
- Obniża roczny koszt opieki nad Pacjentami z problemem nietrzymania stolca o 45%⁵

Prezentujemy NOWOŚĆ

Flexi-Seal® SIGNAL®
Gwarancja innowacyjności

* Prosimy zapoznać się z ulotką informacyjną dołączoną do opakowania, gdzie znajduje się pełna instrukcja stosowania.

1. Hurley BW, Nguyen CC. The spectrum of pseudomembranous enterocolitis and antibiotic-associated diarrhea. Arch Intern Med. 2002;162(19):2177-2184.

2. Padmanabhan A, Stern M, Wishin J, et al. Clinical evaluation of a flexible fecal incontinence management system. Am J Crit Care. 2007;16(4):384-393.

3. Bowler P. Clostridium difficile-associated disease (CDAD) infection control and fecal management. Paper presented at: 3rd Annual World Union of Wound Healing Societies and European Wound Management Association Meeting; June 4-8, 2008; Toronto.

4. Use of filtered fecal collection bags to contain Clostridium difficile: an in vitro study. WHRI 3274 MA138. September 25, 2009. Data on file, ConvaTec.

5. Popovich-Dumal A, Kommala D, Chen Y. Budget impact of adopting a fecal management system in a hospital intensive care unit: a single center experience. Poster presented at 22nd Annual Symposium on Advanced Wound Care; September 16-18, 2009; Washington, DC.

Apteki patronackie

Poniżej prezentujemy listę aptek, w których dostępny jest pełny asortyment opatrunków firmy ConvaTec

Województwo dolnośląskie:

Apteka „Verbena”
ul. Kusocińskiego 5a,
58-309 Wałbrzych
tel. (74) 665 64 04

Apteka „Zabobrze – Szpital”
ul. Ogińskiego 6,
58-506 Jelenia Góra
tel. (75) 643 06 50

Apteka „DGA 14”
ul. Iwazkiewicza 5, 59-220 Legnica
tel. (76) 855 36 90

Apteka „DGA 2”
ul. Iwazkiewicza 1, 59-220 Legnica
tel. (76) 855 30 12

Apteka „Euro”
ul. Generała Józefa Bema 1,
59-300 Lubin
tel. (76) 845 21 18

Apteka „Przy Weigla”
ul. Weigla 10, 53-114 Wrocław
tel. (71) 790 38 70

**Apteka „LEGE ARTIS”
– Nowodworska**
ul. Gubińska 15, 54-434 Wrocław
tel. (71) 357 99 05

Apteka „LEGE ARTIS”
ul. Joannitów 22, 50-525 Wrocław
tel. (71) 367 10 50

Apteka „Śliczna”
al. Armii Krajowej 14/1,
50-541 Wrocław
tel. (71) 373 10 17

Apteka „Św. Wojciecha”
ul. Kamińskiego 73A
51-121 Wrocław
tel. (71) 327 04 47

**Dolnośląska Grupa Aptechna
Sp. z o.o., Apteka nr 1**
ul. Legnicka 62, 54-204 Wrocław
tel. (71) 352 11 97

Województwo kujawsko-pomorskie:

Apteka „Alba I”
ul. Curie-Skłodowskiej 1,
85-094 Bydgoszcz
tel. (52) 346 01 11
(52) 346 12 93

Apteka „Alba BIS”
ul. Gdańska 140, 85-021 Bydgoszcz
tel. (52) 345 57 57

Apteka „Alba V”
ul. Pielęgniarska 13,
85-790 Bydgoszcz
tel. (52) 343 98 28

Apteka „Im. O. Klimuszki”
ul. Wojska Polskiego 42
85-825 Bydgoszcz
tel. (52) 345 16 66

Apteka „Piastowska”
ul. Śniadeckich 51, 85-011 Bydgoszcz
tel. (52) 322 44 73

Apteka „Pod Jemiołą”
ul. Sułkowskiego 48
85-642 Bydgoszcz
tel. (52) 341 26 81

Apteka „Żyć Zdrowo”
ul. Porzeczkowa 20
86-065 Łochowo
tel. (52) 363 98 69

EURO-APTEKA
ul. Św. Józefa 53/59,
87-100 Toruń
tel. (56) 564 33 68

EURO-APTEKA (przychodnia)
plac 18 Stycznia 4, 87-100 Toruń
tel. (56) 652 14 06

Województwo lubelskie:

Apteka Centrum
al. Niepodległości 11A
23-200 Kraśnik
tel. (81) 825 80 45

**Apteka Akademicka
Uniwersytetu Medycznego
w Lublinie**
ul. Chodźki 1, 20-093 Lublin
tel. (81) 742 38 17

Apteka „Esculap” Sp. z o.o.
(apteka całodobowa)
ul. Wallenroda 2e, 20-607 Lublin
tel. (81) 528 03 11

Apteka „Millenium” s.c.
R. W. Gargol
ul. Lubartowska 64/66,
20-094 Lublin
tel. (81) 747 35 32

Apteka nr 43-001
ul. Bramowa 2-8, 20-111 Lublin
tel. (81) 534 91 96

**Apteka Centrum Sp. j.
E. Gackiewicz i Wspólnicy**
ul. Górnicza 1, 21-010 Łęczna
tel. (81) 462 03 20

Apteka „Vitamed” Sp. z o.o.
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3,
22-400 Zamość
tel./fax (84) 639 82 22

Apteka „Zamojska”
ul. Piłsudskiego 35/49,
22-400 Zamość
tel./fax (84) 639 59 07

Województwo lubuskie:

Apteka „Dworcowa”
ul. Dworcowa 2/3,
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel. (95) 728 25 99

Województwo łódzkie:

Apteka „Medest”
ul. Mickiewicza 5, 99-300 Kutno
tel. (24) 254 79 39

Apteka „80” Sp. j.
ul. Limanowskiego 80,
91-049 Łódź
tel. (42) 653 92 03

„EURO-APTEKA” Sp. z o.o.
ul. Narutowicza 96, 90-141 Łódź
tel. (42) 678 17 84

Apteka „Herba”
D. Dobrysiak-Kobylińska
i wspólnicy Sp. j.
ul. Pługowa 51/53, 94-238 Łódź
tel. (42) 634 94 64

Apteka „Medest”
ul. Bratysławska 2a, 94-031 Łódź
tel. (42) 688 48 48

Apteka „Retkińska” Sp. j.
ul. Retkińska 79c, 94-004 Łódź
tel. (42) 686 72 14

**Apteka Fundacji „Zdrowie dla
mieszkańców Pabianic”**
ul. Jana Pawła II 68,
95-200 Pabianice
tel. (42) 215 46 18

Apteka „Pod Siódmkami” s.c.
Danuta Sochaczewska, Karolina
Sochaczewska
ul. Wojska Polskiego 77,
97-300 Piotrków Trybunalski
tel. (44) 733 95 17

**Apteka „Zgierska”
(Apteka „Kwiaty Polskie”)**
ul. 1 Maja 4, 95-100 Zgierz
tel. (42) 715 07 57

Województwo małopolskie:

Apteka „GEMINI”
ul. Warszawska 13, 26-900 Kozienice

Apteka „PLUS”
ul. Lubelska 6, 26-900 Kozienice

Apteka „Austriacka”
ul. Garncarska 1, 31-115 Kraków
tel. (12) 423 04 27

Apteka „Hygieia”
ul. Rusznikarska 14a,
31-261 Kraków
tel. (12) 632 66 50

Apteka „Krakowska”
ul. Krakowska 35, 31-062 Kraków
tel. (12) 430 61 44

Apteka „Niezapominajka”
os. Centrum B4, 31-926 Kraków
tel. (12) 643 79 39

Apteka „Victoria”
ul. Lea 37, 30-052 Kraków
tel. (12) 637 92 49

Apteka „Pod Figurką”
ul. Bocheńska 15,
32-005 Niepołomice
tel. (12) 281 10 37

Apteka „Hipokrates”
ul. Krzywa 14, 34-400 Nowy Targ
tel. (18) 264 03 15

Apteka „Libra”
ul. Dąbrowskiego 11a,
32-600 Oświęcim
tel. (33) 844 43 41

**Apteka Danuta Garlicka-
Konrad, Irena Szot Sp. j.**
ul. Kopernika 34,
32-100 Proszowice
tel. (12) 386 38 40

Apteka „Rodzinna”
ul. Podgórska 6,
34-100 Wadowice
tel. (33) 873 81 13

Województwo mazowieckie:

Apteka
pl. Szwedzki 3, 05-090 Janki
tel. (22) 711 33 88

Apteka
ul. Piłsudskiego 15
05-510 Konstancin-Jeziorna
tel. (22) 756 46 06

Apteka „Przy Stocer”
ul. Wierzejewskiego 12,
05-510 Konstancin-Jeziorna

Apteka „S&S Laboratories”
mgr farm. Dorota Szczytnicka
ul. Warszawska 59,
05-092 Łomianki
tel. (22) 751 31 08

Apteka „Farmika” s.c.
mgr farm. Dorota Olżyńska-
Hołowiak, mgr farm P. Hołowiak
al. Jachowicza 17, 09-402 Płock
tel. (24) 266 89 33

Apteka „Medicor”
ul. Kolegiarna 30, 09-402 Płock
tel. (24) 262 48 24

Apteka „Pod Różą”
ul. 3 Maja 5, 06-100 Pułtusk
tel. (23) 692 05 54

Apteka
ul. Mireckiego 14, 26-600 Radom

Apteka
ul. Komandosów 4, 26-611 Radom

Apteka FIT
ul. Tochtermana 1, 26-600 Radom
tel. (48) 360 14 39

Apteka FIT
ul. Traugutta 1a, 26-610 Radom

Apteka s.c.
mgr Małgorzata i Dariusz Chmielak
ul. Sienkiewicza 19, 08-110 Siedlce
tel. (25) 633 66 55

Apteka
ul. Grójecka 122, 02-367 Warszawa
tel. (22) 823 70 40

Apteka
ul. Koszykowa 78, 00-911 Warszawa
tel. (22) 628 01 91

Apteka
ul. Patriotów 110, 03-984 Warszawa

Apteka „Blufarm”
ul. Konopacka 20, 03-428 Warszawa
tel. (22) 619 26 92

Apteka „Bursztynowa”
ul. Bursztynowa 2, 04-749 Warszawa
tel. (22) 473 54 60

Apteka „Dbam o Zdrowie”
ul. Racławicka 132B,
02-634 Warszawa
tel. (22) 856 97 25

Apteka „Galena”
ul. Waszyngtona 45/51,
04-008 Warszawa
tel. (22) 871 85 35

Apteka „Gamma-Pharm”
ul. Kondratowicza 8,
03-242 Warszawa
tel. (22) 326 58 33

Apteka „Hibiskus”
ul. Kondratowicza 37,
03-285 Warszawa
tel. (22) 814 33 60

APTEKA JPC Galeria LIM
Al. Jerozolimskie 65/79,
00-697 Warszawa
tel. (22) 630 55 30

Apteka „Juventa”
ul. Roentgena 5, 02-781 Warszawa
tel. (22) 855 18 25
lub (22) 855 18 26

**Apteka „Mediq”
Cefarm Śląski Sp. z o.o.**
ul. Dąbrowszczaków 5a,
03-476 Warszawa

Apteka „Na Banacha”
mgr farm. Dorota Szczytnicka
ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa
tel. (22) 599 10 33

Apteka „Orchis”
ul. Środowska 30, 03-431 Warszawa
tel. (22) 698 20 01

Apteka „Puri-Pharma”
ul. Kobielska 11, 04-359 Warszawa
tel. (22) 403 25 74

Apteka „Pod Różą”
Szpital Bielański
ul. Ceglarska 80, 01-809 Warszawa
tel. (22) 834 53 89

Apteka „Pod Różą”

ul. Zeromskiego 33
01-822 Warszawa
tel. (22) 865 01 79

Apteka „Przy Dobrej”

ul. Jaracza 10, 00-378 Warszawa
tel. (22) 625 35 03

Apteka „TWOJA”

ul. Fiedorfa 5, 00-911 Warszawa
tel. (22) 628 01 91

Apteka „Wschodnia”

ul. Lubelska 1, 03-984 Warszawa

Apteka „Quantum Pharmacia”

al. Solidarności 67, 03-401 Warszawa
tel. (22) 670 46 38

Apteka „Pod Globusem”

al. Niepodległości 17
05-200 Wołomin
tel. (22) 776 25 62

Apteka „Pod Różą”

ul. Limanowskiego 30,
96-300 Żyrardów
tel. (46) 855 44 90

Apteka „VERA”

ul. Sowińskiego 63, 07-202 Wyszów
tel. (29) 742 49 63

**Województwo opolskie:
Dolnośląska Grupa Apteczna
Sp. z o.o., Apteka nr 9
(w DT Kaufland)**

ul. Łokietka 24a, 49-300 Brzeg
tel. (77) 404 50 66

Apteka „Pod Złotym Wężem”

ul. Katowicka 64a, 45-061 Opole
tel. (77) 442 04 09

Apteka „Pod Złotym Wężem”

ul. Ozimska 53, 45-058 Opole
tel. (77) 453 96 12

Województwo podkarpackie:**Apteka „MEDIQ”
(apteka całodobowa)**

ul. Wojska Polskiego 41,
38-400 Krosno
tel. (13) 420 05 50

Apteka „eMKa”

ul. 3 Maja 18, 37-700 Przemyśl
tel. (16) 670 08 39

Apteka „M&G”

ul. Hetmańska 23, 35-045 Rzeszów
tel. (17) 862 25 84

Województwo podlaskie:**Apteka „Centrum”**

Rynek Zygmunta Augusta 28,
16-300 Augustów
tel. (87) 643 69 85

Apteka Uczelniana

Fundacji Uniwersytetu
Medycznego w Białymstoku
ul. Waszyngtona 15a,
15-269 Białystok
pn.-pt., godz. 7.30-18.00

Apteka „Polonia”

Małgorzata Michalska,
ul. Sienkiewicza 49, 15-002 Białystok
tel. (85) 654 56 59

Apteka „Na Żurawiej”

ul. Żurawia 14, 15-540 Białystok
tel. (85) 740 95 54
pn.-pt., godz. 8.00-15.30

Województwo pomorskie:**Apteka „WAŁOWA”**

ul. Wałowa 27, 80-305 Gdańsk
tel. (58) 305 18 76

Apteka „WAŁOWA 2”

ul. Gałczyńskiego 2, 80-524 Gdańsk
tel. (58) 343 45 52

Apteka MEDIQ „Pod Wieżą”

ul. M. Skłodowskiej-Curie 5
80-210 Gdańsk
tel. (58) 345 33 93

Apteka „Zielona”

ul. Sojowa 22, 80-589 Gdynia
tel. (58) 629 09 99

Apteka MEDIQ

(na terenie szpitala)
ul. Piechowskiego 36
86-400 Kościerzyna
tel. (58) 686 01 05

Województwo śląskie:**Apteka „Polska” s.c.**

ul. Modrzejowska 27, 42-500 Będzin
tel./fax (32) 761 94 52

Apteka „Juventa”

ul. Armii Krajowej 101,
43-316 Bielsko-Biała
tel. (33) 811 03 13

Apteka „Pod Dębowncem”

al. Armii Krajowej 132,
43-316 Bielsko-Biała
tel. (33) 816 48 84

Apteka s.c.

ul. Moniuszki 4, 41-902 Bytom
tel. (32) 386 80 43

Apteka „Medea”

ul. Bielska 8, 43-400 Cieszyn
tel. (33) 852 13 45

Apteka „Królewska Huta”

ul. Wolności 13, 41-500 Chorzów
tel. (32) 241 01 26

Apteka

ul. Mirowska 15,
42-200 Częstochowa
tel. (34) 366 47 00

Apteka „MEDICUS”

al. NMP 16, 42-200 Częstochowa
tel. (34) 367 10 35

Indra Sp. z o.o., Apteka

„Bankowa”
ul. Sobieskiego 23,
41-300 Dąbrowa Górnicza
tel. (32) 262 68 04

Apteka „Pod Koroną

nr 261” Sp. j.
ul. Zygmunta Starego 16,
44-100 Gliwice
tel. (32) 231 24 82,
tel./fax (32) 238 22 34

Apteka Górnicza

ul. Gwarków 1, 43-600 Jaworzno
tel. (32) 615 17 40

Apteka „Pod Bazyliką”

ul. Panewnicka 27, 40-730 Katowice
tel. (32) 252 65 27

Apteka im. Sławoja

Felicjana Skłodowskiego
ul. Ziłowa 45, 40-635 Katowice
tel. (32) 252 81 48/49

Apteka „Justo-Farm” Sp. j.

ul. Pokoju 17, 43-143 Łędziny
tel. 664 407 379

Apteka „Pszczyna”

ul. Antesa 11, 43-200 Pszczyna
tel. (32) 210 17 55

Apteka „ABC-Ocicka”

Ewa Butyńska
ul. Ocicka 51A, 47-400 Racibórz
tel. (32) 415 56 20

Apteka „Pod Różami”

ul. Ogrodowa 40, 47-400 Racibórz
tel. (32) 415 27 53

Apteka „Pod Różami”

ul. Opawska 33, 47-400 Racibórz
tel. (32) 415 49 51

Apteka „Pod Lwem”

ul. Sobieskiego 11, 44-200 Rybnik
tel. (32) 422 37 89

Apteka „Hemavit”

ul. Kościelna 44
41-200 Sosnowiec,
tel. (32) 266 49 69

Apteka „Eskulap”

ul. 26 Marca 164
44-300 Wodzisław Śląski

Apteka „Hygea”

ul. Wyszyńskiego 3, 43-100 Tychy
tel. (32) 227 12 12

Apteka „Defarm” Sp. z o.o.

ul. Budowlana 30a, 41-808 Zabrze
tel. (32) 272 12 07

Apteka „Optima”

ul. Franciszkańska 19,
41-800 Zabrze
tel. (32) 275 26 58

Województwo**warmińsko-mazurskie:****Apteka w Elblągu**

ul. Zeromskiego 2, 82-300 Elbląg
tel. (55) 611 43 30
pn.-pt., godz. 8.00-21.00
sb., godz. 9.00-21.00
nd., godz. 10.00-19.00

Apteka Ogólnodostępna

ul. Komeńskiego 35, 82-307 Elbląg
tel. (55) 239 45 64
godz. 8.00-18.00

Apteka „Parkowa”

ul. Warszawska 29, 11-500 Giżycko
tel. (87) 428 52 83

Apteka „Pod Różą”

ul. Królewicka 146, 82-300 Elbląg
tel./fax: (55) 235 67 54
pn.-pt., godz. 8.00-21.00
sob., godz. 8.00-16.00

APTEKA „MALWA”

mgr farm. Barbara Góralska
ul. Grunwaldzka 11
13-300 Nowe Miasto Lubawskie
tel./fax (56) 474 31 06
pn.-pt., godz. 8.00-20.00
sob., godz. 9.00-14.00

Apteka „Arnika” przy Sigmie

apteka CAŁODOBOWA
ul. Piłsudskiego 44a,
10-450 Olsztyn
tel. (89) 534 65 01

Apteka „Pod Koroną”

ul. Chrobrego 7a, 14-100 Ostróda
tel./fax (89) 646 80 79
pn.-pt., godz. 8.00-20.00
sob., godz. 8.00-15.00

„SOPAT II” Sp. z o.o.**APTEKA MEDICAL CENTER**

ul. Kościuszki 2, 14-100 Ostróda
tel. (89) 642 73 83

Apteka „Utiś”

ul. Armii Krajowej 2a, 11-300 Biskupiec
tel. (89) 715 41 14
pn.-pt., godz. 8.00-18.00
sob., godz. 8.00-14.00

Województwo wielkopolskie:**Apteka „Św. Wawrzyńca”**

ul. Bednarski Rynek 2/3a,
62-200 Gniezno
tel. (61) 425 48 89

Apteka „Pascall”

ul. Powst. Chocieszyńskich 17,
62-065 Grodzisk Wlkp.
tel. (61) 444 87 04

Apteka „Stylowa” 3

ul. H. Sawickiej 1a, 62-800 Kalisz
tel. 515 168 476

Apteka „MED-ALKO”

al. 1 Maja 3, 62-510 Konin
tel. (63) 242 01 70

Apteka „Pod Wagą”

ul. 55. Pułku Piechoty 30
64-100 Leszno
tel. (65) 526 83 61

Apteka im. Adama

Mickiewicza
ul. Mickiewicza 22, 60-836 Poznań
tel. (61) 847 63 51

Apteka „Pod Koroną”

ul. Górna Wilda nr 107,
61-567 Poznań
tel. (61) 833 10 61

Apteka Leków Gotowych

i Recepturowych „Galenica”
ul. Strzelecka 2/6, 61-845 Poznań
tel. (61) 852 99 22

Apteka „Ludzie dla ludzi”

ul. Garbary 5, 61-866 Poznań
tel. (61) 852 38 39

Apteka „VERBENA”

ul. Długa 1/2, 61-848 Poznań,
tel. (61) 851 95 43

Sklep Medyczny „Eskulap”

ul. Jackowskiego 9, 64-100 Leszno,
tel. (65) 526 84 13

Apteka Optima

ul. Sienkiewicza 1a,
63-400 Ostrów Wielkopolski
tel. (62) 591 93 20

Apteka Optima II

ul. Raszkowska 32,
63-400 Ostrów Wielkopolski
tel. (62) 736 17 69

Apteka Optima III

ul. Asnyka 2A,
63-400 Ostrów Wielkopolski

Apteka „Zamkowa”

ul. Zamkowa 17c, 62-020 Swarzędz
tel. (61) 651 57 57

Apteka „Panaceum”

ul. Opieszyn 10, 62-300 Września
tel. (61) 437 79 95

Województwo**zachodniopomorskie:****Apteka „Przy fontannie”**

ul. Szczecińska 1a,
72-100 Goleniów
tel. (91) 418 91 27
Kierownik apteki mgr Sylwia
Nizielska

Apteka „Centrum”

ul. Bolesława Chrobrego 30/38,
74-100 Gryfino
tel. (91) 829 85 77

Apteka „Centralna”

ul. Piłsudskiego 74,
75-529 Koszalin
tel. (94) 343 34 71

Apteka „Novum”

ul. 1 Maja 20, 74-200 Pyrzyce
tel. (91) 570 41 48

Apteka „Nowa”

ul. Reja 5a,
73-110 Stargard Szczeciński
tel. (91) 577 50 86

Apteka „Arkonka”

ul. Arkońska 51, 71-455 Szczecin
tel. (91) 424 44 77

Apteka „Pod Filarami”

ul. Jasna 3/16, 70-777 Szczecin
tel. (91) 464 36 61

Apteka „Zdrowie”

ul. Kołłątaja 1/10, 71-525 Szczecin
tel. (91) 812 12 26

Apteka „Zdrowie”

ul. Milczańska 50, 70-107 Szczecin
tel. (91) 482 59 03

Apteka „Novum”

pl. Stowiański 5/5a,
72-600 Świnoujście
tel. (91) 321 33 70

**100%
CvT**

100% ConvaTec

W tym miejscu „Inforanka” każdorazowo znajduje Państwo informacje o punktach, w których nasze produkty dostępne są w pełnym asortymencie. ConvaTec posiada w swojej ofercie produkty do zaopa-

trzenia stomii, nowoczesne opatrunki oraz systemy Flexi-Seal® FMS, UnoMeter™ Safeti™ Plus i UnoMeter™ Abdo-Pressure™.

W każdym momencie, aby zasięgnąć dalszej informacji, mogą Państwo

skorzystać z naszej bezpłatnej infolinii **800 120 093** oraz porozmawiać z konsultantem.

100% produktów firmy **ConvaTec** oferują:

Województwo dolnośląskie:

Sklep Medyczny MEDITEK
ul. Moniuszki 35, 58-300 Wałbrzych
tel. (74) 842 30 85

Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Św. Antoniego 36/38, 50-073 Wrocław
tel. (71) 322 53 30

Województwo kujawsko-pomorskie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Wojska Polskiego 15/12a, 85-129 Bydgoszcz
tel. (52) 375 21 00

Sklep Zaopatrzenia Medycznego, Dorota Piłuda
ul. Uniwersytecka 17, 87-100 Toruń
tel. (56) 611 99 40

Województwo łódzkie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
Cross Medica 2
ul. Przybyszewskiego 99, 93-126 Łódź
tel. (42) 646 87 35

Województwo małopolskie:
Media-Med Jakub Matuszewski
ul. Lublańska 34, 31-476 Kraków,
tel. (12) 413 94 90

Sklep Medyczny LIFE+
os. Złota Jesień 1, 31-826 Kraków
tel. (12) 646 87 41

Sklep Medyczny LIFE+
ul. Batorego 77, 33-300 Nowy Sącz
tel. (18) 444 17 58

Sklep Medyczny LIFE+
ul. Szpitalna 14, 34-400 Nowy Targ
tel. (18) 443 61 31

Sklep Medyczny LIFE+
ul. Matki Boskiej Fatimskiej 17, 33-100 Tarnów
tel. (14) 626 82 35

Województwo mazowieckie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Krochmalna 32a, 00-864 Warszawa
tel. (22) 890 03 01

Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
Cross Medica 2
ul. Jagiellońska 50, 03-460 Warszawa
tel. (22) 670 17 00

Województwo podkarpackie:
Sklep Medyczny LIFE+
pl. Dominikański 3, 37-700 Przemyśl
tel. (16) 675 14 37

Sklep Medyczny LIFE+
ul. Lwowska 74a, 35-301 Rzeszów
tel. (17) 857 86 91

Sklep Medyczny Life+ MEDICA HUMANA
ul. Dąbrowskiego 85, 35-040 Rzeszów
tel. (17) 854 07 45

Województwo podlaskie:
Sklep specjalistycznego zaopatrzenia
medycznego MEDICA HUMANA
ul. Żelazna 9 lok. 11, 15-297 Białystok
tel. (85) 746 15 60

Województwo pomorskie:
Sklep Medyczny ORTOMAX
ul. Leśna 10, 89-600 Chojnice
tel. (52) 395 67 41

Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Rajską 14a-b, 80-850 Gdańsk
tel. (58) 309 10 71

Sklep Medyczny ORTOMAX
ul. Dębinki 7, 80-211 Gdańsk
tel. (58) 344 38 94

Sklep Medyczny ORTOMAX
ul. Legionów 165, 81-463 Gdynia
tel. (58) 622 12 19

Sklep Medyczny ORTOMAX
Szpital Specjalistyczny
ul. Piechowskiego 36, 83-400 Kościerzyna
tel. (58) 686 01 04

Województwo śląskie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Warszawska 36, 40-008 Katowice
tel. (32) 256 82 35, (32) 259 85 31

Województwo świętokrzyskie:
Sklep Medyczny LIFE+
ul. Artwińskiego 1, 25-734 Kielce
tel. (41) 367 15 40

Województwo warmińsko-mazurskie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA ESKULAP
ul. Kościuszki 84d, 10-587 Olsztyn
tel. (89) 527 41 10

Województwo wielkopolskie:
Świat Ori
ul. Wrocławska 34, 63-200 Jarocin
tel. (62) 505 22 89

Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
ul. Międzychódzka 10/39, 60-371 Poznań
tel. (61) 867 96 50

Województwo zachodniopomorskie:
Sklep Medyczny MEDICA HUMANA
Stomia-Med.
ul. Arkońska 42, 71-470 Szczecin
tel. (91) 454 06 04

Razem wyleczymy każdą ranę

Więcej informacji w serwisie www.mojarana.pl

Zarejestruj się! Sprawdź nowe funkcje serwisu. Teraz znacznie łatwiejszy dostęp do wyników najnowszych badań i publikacji naukowych, materiałów marketingowych oraz doniesień na temat nowoczesnych metod leczenia ran.

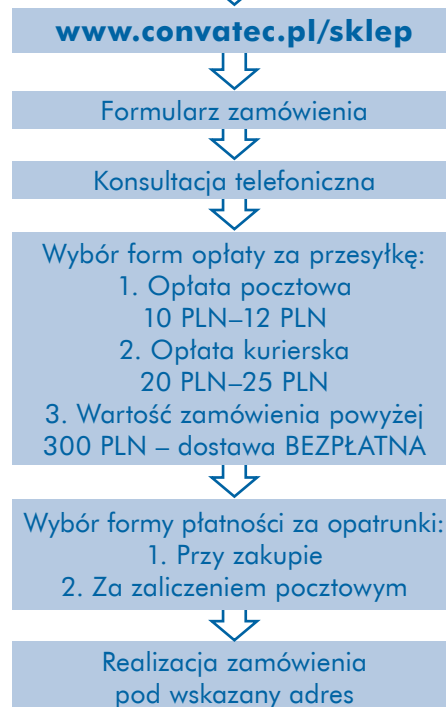
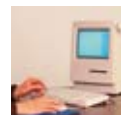

Zakupy opatrunków przez internet

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób z przewlekłymi ranami, pragniemy poinformować, że istnieje możliwość bezpośredniego zakupu naszych opatrunków drogą internetową.

Państwa zamówienia realizujemy z należytą starannością i tak szybko, jak to możliwe, gwarantując kontakt konsultanta najpóźniej w ciągu 24 godzin (dni robocze) od momentu wpływu zamówienia. Aby złożyć zamówienie, wystarczy wejść na stronę www.convatec.pl/sklep, wybrać właściwy opatrunek, przejść do finalizacji transakcji, wybierając odpowiednią formę płatności (pobranie przy odbiorze lub za zaliczeniem pocztowym). Ceny opatrunków są konkurencyjne w stosunku do cen aptecznych, jednak należy pamiętać, że ponoszą Państwo dodatkową opłatę za doręczenie pod wska-

zany adres. Opłata ta uzależniona jest od wybranej opcji i standardowo waha się od 10 PLN do 12 PLN, gdy wybiorą Państwo usługę pocztową, oraz pomiędzy 20 PLN a 25 PLN, gdy zechcą Państwo skorzystać z usługi kurierskiej. Przy zakupie o wartości powyżej 300 PLN przesyłka jest dostarczana BEZPŁATNIE. Dodatkowo mogą Państwo zakupić opatrunki, dzwoniąc pod numer infolinii: **800 120 093**. Wierzmy, że możliwość zakupu opatrunku przez internet czy drogą telefoniczną oraz dostawa wprost do domu jest dla Państwa sporym udogodnieniem.

Zawsze, kiedy chcesz **chronić skórę**
i wspomagać **epitelializację**^{1,2}

Ochrona – zaprojektowany do ochrony nowo powstałej tkanki i zapewnienia integralności skóry

Półprzezroczysty profil – chroni przed niepotrzebnymi zmianami opatrunku, które powodują dyskomfort Pacjenta i zaburzają procesy gojenia się rany

Cienki i elastyczny – zapewnia maksymalny komfort Pacjenta i idealne dopasowanie do rany

Uniwersalny – może być użyty jako opatrunek pierwotny lub wtórny

GRANUFLEX®
Extra Thin

1. Greguric S, Budimic D, Soldo-Belic A, et al. Hydrocolloid dressing versus a conventional dressing using magnesium sulphate paste in the management of venous leg ulcers. Acta Dermatovenerol Croat. 1994; 2: 65-71.
2. Heffernan A, Martin AJ. A comparison of a modified form of Granuflex® (Granuflex® Extra Thin) and a conventional dressing in the management of lacerations, abrasions, and minor operation wounds in an accident and emergency department. J Accident Emerg Med. 1994; 11: 227-230.

®/TM oznaczają zarejestrowane znaki towarowe ConvaTec Inc. Prawa autorskie – © 2010 ConvaTec.

ConvaTec Polska Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa, tel. (22) 579 66 50, fax (22) 579 66 44, e-mail: dzial.pomocy@convatec.pl, www.convatec.pl lub www.mojarana.pl
Bezpłatna linia informacyjna: 800 120 093

Opatrunek Granuflex® Extra Thin – na stałe w Twojej domowej apteczce

Otwórz się na możliwości™

www.convatec.pl

Podróże po dyżurze – Rzym

Wszystkie drogi prowadzą do... Rzymu

Patryk Martynus
Senior Brand Manager
ConvaTec

Pierwsze z nich powstały już w IV w. p.n.e. i miały za zadanie umożliwić łatwiejsze przemieszczanie się legionów, handel czy w końcu być istotnym ułatwieniem w przekazywaniu informacji „pocztowych”. Choć ja wielokrotnie miałem możliwość poznawania wielu dróg na Półwyspie Apenińskim, to dopiero zupełnie niedawno moje ścieżki doprowadziły mnie do Wiecznego Miasta.

Korzeni powstania miasta należy poszukiwać w epoce żelaza, gdy na szczycie Palatynu powstała osada Latynów. Wiele istotnych, historycznie istotnych faktów dostarczą nam dzieje patrycjuszy oraz plebejuszy, czyli ówczesnych reprezentantów włoskiego społeczeństwa. Starożytny Rzym, epoka cesarstwa rzymskiego, średniowiecze czy historia nowożytna miasta są tak ciekawe, że nie sposób choćby we fragmencie skupić się na wszystkich z nich. Myślę jednak, że warto zajrzeć do szeroko dostępnej literatury i zgłębić trochę historycznych opisów, szczególnie gdy przyjdzie nam planować podróż do stolicy Włoch.

Na wstępie warto zaplanować miejsce pobytu, gdyż później może to okazać się istotne podczas zwiedzania. Rzym dzieli rzeka Tybr, która stawia Watykan, Castel Sant'Angelo czy Monte Mario po jej lewej stronie, a w prawej jej części oferuje nam wszystkie pozostałe miejsca, bezwzględnie konieczne do zaznaczenia na mapie naszego poznawania miasta.

W związku z tym, że miałem możliwość mieszkania powyżej Watykanu, więc naturalnym wyborem było rozpoczęcie zwiedzania od tego świętego miejsca. Nietrudno się domyślić, że prawdopodobnie nie ma wybranego dnia, w którym rzesze wiernych z całego świata chcą znaleźć się na placu Świętego Piotra, zwiedzić bazylikę czy wejść do Groty Watykańskich, w których znajdują się doczesne szczątki naszego wiel-

kiego rodaka, papieża Jana Pawła II. Uczestnictwo w mszy, odprawianej o 12.00, z pewnością jest wielkim przeżyciem, aczkolwiek dla tych, którzy nie czują się komfortowo w tłumie, polecałbym godziny późnopołudniowe, aby na chwilę zatrzymać się w środku tego niesamowitego miejsca. Stąd, w zależności od kondycji fizycznej i preferencji (komunikacja miejska czy spacer), mamy możliwość dotarcia pod Schody Hiszpańskie. To w tym miejscu wielu światowych projektantów i firm prowadzi swoje pokazy mody. Dalej praktycznie w linii prostej dotrzemy do zjawiskowego miejsca, które dodatkowo, jeśli wierzyć legendzie, będzie dla nas gwarantem powrotu do Rzymu. Miejscem tym jest Fontana di Trevi, do której odwracając się tyłem, przez lewe ramię powinniśmy wrzucić pieniążek. Jest to miejsce absolutnie wyjątkowe pod każdym względem. Warto nawet w trakcie jednego pobytu w Rzymie odwiedzić je za dnia i nocą, kiedy to setki iluminacji podkreślają uroki tej części stolicy Włoch. Strudzonym i łakomczuchom polecam lodowe specjały, które znajdziemy po prawej stronie placu. Przyznam, że za takie mrożone słodkości można oddać wiele.

Dalszą część naszej wędrówki uzależniam od osobistego wyboru. Ja osobiście, idąc dalej prosto, dotarłem do Koloseum, po drodze zaliczając Piazza Venezia. To tu znajduje się słynny monument zobrazowany słowami „Veni, vidi, vici”. Zdecydowanie warto, z czym

zgadzam się w pełni, przybyć, zobaczyć i zwyciężyć... zwyciężyć przede wszystkim zmęczenie nóg po spacerze mogącym wynieść nawet i 40 km.

Na zakończenie, wracając przez Forum Romanum, możemy dotrzeć do Panteonu, aby w finale po pokonaniu kolejnych uroczych i wąskich zaułków przysiąc na Piazza Navona z kolejnymi trzema fontannami, pięknym kościołem i niezliczoną ilością kafejek, kawiarni czy restauracji, w których znajdziemy wszelkie specjały włoskiej kuchni.

Chyba nie muszę nikogo przekonywać, że zalety tejsze ukoją nasze wszelkie troski czy fizyczne zmęczenie. Osobiście jestem zwolennikiem wyboru danego miejsca posiłku w oparciu o rekomendację tubylców. W hotelu, w taksówce czy w jakimkolwiek innym miejscu zadaję pytanie – gdzie poszedłbyś ze swoimi bliskimi, aby zjeść kolację? Metoda ta w większości przypadków się sprawdza, choć dodatkowo warto zajrzeć do lokalu w porze obiadowej i przekonać się naocznie, jaka część stolików jest zajęta bądź jak łatwo poszło nam z rezerwacją.

Podsumowując, gorąco polecam ten kierunek na naszej mapie miejsc absolutnie koniecznych do odwiedzenia. Tak jak pisałem na wstępie, kilka innych rejonów Włoch odwiedzałem wcześniej, natomiast żaden z nich nie wywarł na mnie takiego wrażenia jak Rzym. Przekonajcie się, proszę... wszystkie drogi prowadzą do Rzymu. ■

Jadło ≠ sadło

Wiktorija Gil

Sales Representative ConvaTec

Tagliatelle z kurczakiem w sosie pesto

Witam serdecznie!

Chciałabym przedstawić Państwu jeden z przepisów kuchni włoskiej. Poza naszą regionalną jest to moja ulubiona kuchnia. Kojarzy się ona często z pizzą, ale oprócz niej możemy znaleźć tam pyszne przepisy m.in. na wspaniałe makarony, ryby, sery, sałatki oraz rozpuływające się w ustach desery. W kuchni włoskiej urzekły mnie najbardziej jej różnorodność, możliwość pełnej improwizacji oraz łatwość przygotowania potraw.

Danie, które wykonałam, jest propozycją obiadową, ale równie dobrze sprawdza się jako kolacja w gronie najbliższych osób.

Składniki:

- 200 g makaronu fettuccine albo tagliatelle
- pęczek świeżej bazylii
- 5 pełnych łyżek pestek dyni
- garść orzechów włoskich (opcjonalnie)
- 5 ząbków czosnku
- ½ szklanki oliwy z oliwek
- ½ szklanki startego parmezanu
- pierś z kurczaka
- sól, pieprz
- oregano, rozmaryn

Sposób przyrządzenia:

Warto rozpocząć gotowanie od przyrządzenia sosu pesto. Oczywiście możemy kupić gotowy produkt w słoiczku, ale pesto wykonane własnoręcznie jest bardziej aromatyczne. Dodatkowo za tym, aby zrobić sos samodzielnie, przemawiają tanie składniki i niewielki nakład pracy. Naprawdę warto!

Odrywamy i myjemy listki bazylii, obieramy przygotowane ząbki czosnku. Tradycyjnym sposobem przygotowania sosu jest ucieranie składników w młynku, przyznaję jednak, że owego nie posiadam, więc radzę sobie zawsze za pomocą blendera. Liście bazylii, czosnek i starty parmezan wrzucam do pojemnika, a następnie rozdrabnam wraz z 4 łyżkami pestek dyni i oliwą z oliwek. Na koniec doprawiam solą oraz pieprzem. Sos powinien mieć konsystencję drobnutkich ziarenek. Wkładamy go do lodówki. Może przebywać w niej kilka dni, więc gdy zostanie nam więcej pesto, możemy wykorzystać je do sałatek bądź pieczywa.

Pierś z kurczaka myjemy i kroimy

w wąskie paseczki. Przyprawiamy solą, pieprzem oraz odrobiną rozmarynu i oregano. Grillujemy lub smażymy na patelni, aż kurczak będzie złocisty.

Makaron gotujemy al dente w osolonej wodzie z dodatkiem oliwy z oliwek. Rozkładamy na talerze. Na gorący makaron nakładamy sos pesto. Możemy również wymieszać składniki i dopiero wtedy ułożyć je na talerzu. Kładziemy na wierzchu paski kurczaka, posypujemy pestkami dyni, które wcześniej można kilka minut prażyć na patelni. Całość skrapiamy kilkoma kroplami oliwy z oliwek oraz posypujemy startym parmezanem. Opcjonalnie można udekorować danie orzechami włoskimi i listkiem bazylii. Polecam podawać z białym winem.

Palce lizać!

Smacznego!

octenilin® żel na rany

Skutecznie oczyszcza
i eliminuje zakażenie

**octenisept® + octenilin® żel na rany = oszczędność,
bezpieczeństwo, najwyższa skuteczność**

octenilin® żel na rany:

- opatrunek hydrokoloidowy w postaci żelu zawierający skuteczny antyseptyk – octenidynę o potwierdzonej, najwyższej skuteczności bakterio- i grzybobójczej (w tym na szczepy wielooporne)
- skutecznie oczyszcza ranę z martwych tkanek, biofilmu i zwalcza infekcję
- stwarza idealne warunki dla gojenia się rany poprzez zapewnienie odpowiedniej wilgotności
- przyspiesza naturalny proces gojenia rany
- polecany szczególnie do ran z martwicą suchą i rozplywną
- idealnie nadaje się do użycia z octeniseptem®
- może być stosowany przez cały proces gojenia się rany

Zastosowanie:

- leczeniu ran głębokich suchych, mało lub umiarkowanie sączących
- w ranach z martwicą suchą i rozplywną
- w ranach skolonizowanych, zagrożonych infekcją i zainfekowanych
- w ranach przewlekłych takich jak: owrzodzenia podudzi, odleżyny, a także w zespole stopy cukrzycowej
- ranach oparzeniowych
- ranach chirurgicznych
- w ranach powierzchownych lub głębokich z małym lub średnim wysiękiem, bez cech tkanki martwiczej

Jak używać octenilin® żel na rany?

- nałożyć octenilin® żel bezpośrednio na powierzchnię rany
- w ranach z oznakami infekcji lub zagrożonych infekcją w pierwszej kolejności należy użyć octeniseptu®, następnie nałożyć octenilin® żel na rany
- w zależności od stanu rany wystarczy 3-5 mm warstwa żelu
- ranę przykryć opatrunkiem wtórnym
- chronić brzoje rany przed maceracją (używając substancji ochronnych)
- octenilin® żel na rany może być utrzymany w ranie do 5 dni (w ranach zakażonych do 3 dni)

Uwagi specjalne: octenilin® żel na rany może być używany wielokrotnie, a pozostałości znajdującej się na ranie nie trzeba usuwać. octenilin® żel na rany można stosować przez 6 tygodni od momentu pierwszego użycia.

Dane produktu: skład: Aqua Purificata, glikol propylenowy, hydroksyetyloceluloza, chlorowodorek octenidyny. Dostępne opakowania: 20 ml – butelka z harmonijką.

Schulke Polska Sp. z o.o. | 01-793 Warszawa | ul. Rydygiera 8
tel.: 022 568 22 02/08 | fax: 022 568 22 04 | www.schulke.com.pl

